

BROMANDER, A. P.
LUNDIN

**Kort underrättelse om min
undervisningsmethod i bokföring, hvarjemte
äfvén medfölja några mig deröfver
tillhandakomna vitsord. / [A. P. Bromander]**

Gefle, A. P. Lundin. 1843
1843

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

BROMANDER, A.P.

Ekman
Bokhall

82

Kort Underrättelse

om min Undervisningsmethod i Bokfö-
ring, hvarjemte äfven medfölja några
mig deröfver tillhandakomna vitsord.

A. P. Bromander

För att på möjligaste korta tid (mindre än en månad, då annars dertill vanligen åtgår ett år och derutöfver) bibringa Eleven en säker och fullständig kännedom uti dubbla Italienska Bokhålleriet och uti andra för merkantila och andra näringsgrenar vigtiga kunskaper är den method jag begagnar följande. Hvarje Elev bör nämligen anteckna hvad jag under lection mundtligen föredrager och sedan systematiskt ordna och renskrifva detsamma uti dertill särskilda böcker, hvilka följande lection kunna af mig öfverses och corrigeras. Härigenom vinnes den dubbla fördel, att Eleverne alltid äga i ett åskådligt sammanhang hela undervisningskursen, som sedan, vid möjligen inträffande dubier under blifvande räkenskapers uppgörande, kan med fördel rådfrågas — och dessutom, att Elever, med mindre erfarenhet i räkenskaper, kunna med lika fördel och på samma gång begagna lectionerne, som de mera erfarne, och det utan hinder för dessa sednare, då den mindre öfvade räknaren får under lection inskrifva de öfrigas sammanställande resultat, hvilka han, mellan hvarje lection, får tillfälle att noga granska och hos mig serskildt

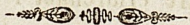

1843

verificera. Utom de förklaringar, som under hvarje lection göras öfver alla dervid förekommande ämnen och konstord äger dessutom hvarje Elev fritt tillträde till mig mellan lectionerne, för att ytterligare få förklaradt, hvad för honom kan synas dunkelt. Under lectionerne tillåtas äfven alla förfrågningar och inkast, genom hvilkas utredande en ej ringa öfning och säkerhet i ämnet torde vinnas. Alla så väl äldre som yngre, med ägande färdighet i quatuor speies och någorlunda skicklighet i rättskrifning, kunna med lika fördel begagna undervisningen, — hvarjemte kan försäkras, att ingen, efter genomgången kurs, skall sakna något i bokföringskonsten, som han för affärers skötande i allmänna lifvet kan behöfva. Arbetstimmarne lämpas efter Elevernes egen bekvämlighet. All inom Riket varande Skolungdom får fri undervisning; men andra personer hvilka vilja läsa mot betalning, erlægga 20 R:dr B:co för hela kursen.

Stockholm den 1 April 1843.

A. P. Bromander.

Afskrifter.

Herr A. P. Bromander, har, enligt eget erbjudande, och utan begärd vedergällning, sedan början af November intill nu undervisat i dubbla Italienska Bokhålleriet, af Studerande Ungdomen omkring 50, af Cathedral-Skolans Ungdom nära 100, af Real-Gymnasister öfver 50, och det med en utomordentlig drift och oförtrutethet, hvarföre Jag hembar honom min och Ungdomens varma tacksamhet. Upsala den 14 Dec. 1842.

C. F. af Wingård.

(Svea Rikes Erke-Biskop.)

Herr A. P. Bromander har, enligt eget erbjudande och utan vedergällning, på visse mellanstunder af innevarande Lästermin, lämnat en stor del af härvarande skolungdom en trägen undervisning i det s. k. Dubbla Italienska Bokhålleriet. Det nit och den skicklighet, hvarmed han i dylikt afseende från äfven andra undervisningsverk blifvit vitsordad, hafva härstädes ingalunda förnekat sig, och då derjemte, att sluta af Herr Bromanders med samma ungdom i dag anställda Examen, hans bemödanden icke varit utan framgång, anser sig undertecknad uppmunad, att åtminstone på detta sätt förklara honom både de undervisades och sin egen erkänsla. Kalmar den 28 Oct. 1842.

A. C. af Kullberg.

(Biskop i Calmare Stift.)

Att Herr Bromander här i Upsala lemnat kostnadsfri undervisning i publika Skolor och åt många enskilda personer i ett redigt och lättfattligt Bokhållerie med ett sällsynt nit, intygar jag med tillfredsställelse och erkänsla, så mycket heldre, som medlemmar af min egen Familie, med verklig nytta, begagnat sig af dessa föreläsningar. Upsala den 14 December 1842.

R. von Kræmer.

(Landshöfding öfver Upsala Län.)

Herr A. P. Bromander, redan genom Tidningarne på det fördelaktigaste känd genom den lyckliga method och den oegennyttan, hvarmed han i flera af Rikets städer lemnat undervisning uti Italiensk Bokföreläsning åt Ungdomen vid Elementar-Läroverken, har afven under sitt vistande härstädes, på en tid af tre veckor, gratis undervisat uti nämnde ämne omkring 40 Ynglingar vid härvarande Lärdoms- och Apologist-skolor. Vid i dag af honom anställd Examen har jag med öfverraskning afhört de rediga och tillfredsställande svar, som de flesta af hans lärjungar gäfvit på hans frågor, i den mån svåra som de vanligen ligga utöfver gränsen af denna ålders erfarenhet. Då detta lyckliga resultat vunnits på så kort tid, och under den endast på de timmar ungdomen varit ledig från de publika föreläsningarne, är detta ett så mycket säkrare bevis på den skicklighet, hvarmed denna undervisning blifvit meddelad. Men då Herr Bromander framställer för Ungdomen så många Conto, enligt hvilka den i en framtid kan ordna sina angelägenheter, tyckes han likväl förbehålla ett för sig sjelf: det nemligen, hvars Debet föres öppet och dagligen ökas, under det dess Credit endast tecknas inom hans eget medvetande. Det är för detta sällsynta drag af sjelfuppoffring för allmänt gagn jag härmed får betyga Herr Bromander min aktning, på samma gång jag för honom förklarar Ungdomens vid dessa Läroverk erkänsla och tacksamhet. Kalmar d. 28 Oct. 1842.

Th. A. von Sydow,

Rector vid härvarande H. Lärdoms- och L. Apologist Skolor.

På begäran får jag härmedelst meddela att Notarien Herr A. P. Bromander under de sista dagarne af förflutne Augusti och förra hälften af sistlidne September månad eller inalles 3:ne veckor med ett berömvärdt nit undervisat omkring 40 st. af denna stadens ungdom, deraf 33 st. tillhörande härvarande Lägre Lärdoms- och Apologist-skola uti Italienska Bokhålleriet, och att detta skedde på ett sätt, ehuru

undertecknad sjelf ej hade tillfälle att öfvervara hans föreläsningar, som städe väckte och lifvade ungdomens håg och uppmärksamhet, bevises bäst deraf, att, ehuru arbetet oftast fortsattes fulla 12 timmar på dagen och deröfver, ingen af Lärjungarne deraf fann sig trött och besvärad, utan alltid med ökad lust återvände till Lärorummet, till inhämtande af vidare insigter uti denna för det medborgerliga lifvet högst gagnande kunskapsgren. Uti den efter undervisningens slut offentligt anställde examen, aflade Ynglingarne, enligt alla närvarande och mera competente Domares intygande, utmärkta prof på en säker och med förståndet redigt uppfattad kunskap uti det föredragna ämnet, och som Tit. Bromander ej affordrade Skolungdomen någon betalning för denna åt dem meddelade undervisning, och de små frivilliga samman skott, som hvar och en af dem i mon af sina tillgångar lemnade, på intet vis kunna motsvara hans hafde möda och egna materiella uppoffringar, så måste denna hans oegennyttiga handling, såsom endast utgången fran blotta begäret att gagna den uppväxande ungdomen, på det högsta lofordas. Norrköping den 20 Nov. 1842.

Eric G. Callerström,

Rector Scholæ.

Fastän ej behörig domare öfver den undervisning i s. k. Dubbelt Italienskt Bokhålleri, hvilken af Herr A. P. Bromander från Stockholm, under de nu förflutne 14 dagarne härstädes blifvit gifven åt nära 20 Ynglingar tillhörande härvarande Carolinska Skolan, kan jag dock ej vägra mig det nöjet att intyga om denna undervisning, att den, ehuru med största oegennyttiga erbjuden åt Skolungdomen, såsom kostnadsfri och meddelad utan någon utsigt till ersättning för det hafda besväret, varit skött med ett nit och en sorgfällighet, som till det minsta förtjena namn af ovanliga. Vid den examen, som i går hölls offentligen med ofvannämnde Elever, ådagalade, såsom jag tyckte mig sjelf finna och af sakkunnige vid tillfället

närvarande personer hörde, de examinerade i allmänhet kunskaper i Bokhålleriet, som bevisade Herr Bromanders skicklighet att undervisa, och de som förut förvärfvat en bättre underbyggnad eller voro äldre, förstodo sin sak mycket väl, oagadt undervisningstiden varit så kort. På de undervisades vägnar betygar jag härmed Herr Bromander min varmaste tacksamhet för dess oegennyttiga och ospardänit och möda, som derjemte varit förenade med så mycken framgång. Örebro den 5 Aug. 1842.

Otto Joël Gumælius,

Carolinska Scholans Rector.

Herr A. P. Bromander, som under en del af denna sommar vistats här i Staden och åt här boende Ungdom af Apologist-skolan lämnat kostnadsfri undervisning i Böckers förande och afslutande, har begärt mitt yttrande öfver framgången häraf, ådagalagd vid sistlidne Thorsdag hällen offentlig examen. Med ledning af flera då närvarande sakkunnige mäns mig meddelade omdöme kan jag därför icke annat än instämma i det utmärkta vitsord, som sednast blifvit Herr Bromander i ofvannämnde afseende lämnadt af Rector Scholæ i Örebro. Linköping den 27 Aug. 1842.

C. Fr. Lutteman.

Herr Bromander, som ifrån November månads början gifvit fri undervisning åt ett betydligt antal i Upsala Cathedral-Skola studerande Ynglingar, har med outtröttligt nit och, för att dömma af flera Ynglingars vid slutexamen ådagalagda framsteg, denna frivilligt åtagna undervisningsbefattning med lofvärd skicklighet fullgjort, hvilket härmed på begäran intygas. Upsala den 13 Dec. 1842.

P. G. Boivie,

R. Scholæ.

(Sigill.)

Under 3:ne veckors tid, som Directeuren, Herr Secreteraren A. P. Bromander härstädes uppehållit sig, har min Son, jemte flere af härvarande Skolungdomen och äfven andra till handel och näringar bestämda Ynglingar af Herr Bromander erhållit en grundlig så väl praktisk som theoretisk undervisning uti Handelsböckers förande och afslutande och deruti inhemtat en ovanligt hastig kännedom.

Jag kan således icke neka mig det nöjet, att härigenom uttrycka min enskilda uppriktiga tacksamhet till Herr Bromander för dess outtröttliga nit och lyckliga sätt att bibringa sina Elever kännedom uti nämnde vetenskap, nyttig för alla som älska Ekonomisk ordning, och tillönskande Herr Bromander en fortsatt framgång i sitt välgörande förehafvande, hoppas jag att detta samhälle äfven ett annat år i samma egenskap kan få glädja sig af Herr Directeur Bromanders härvaro. Norrköping den 17 Sept. 1842.

G. Zander,

Rådman och Handlande.

Undertecknad, som var närvarande vid den i går af Herr A. P. Bromander anstälde offentliga examen med de Ynglingar, hvilka under sist förflutna 14 dagar åtnjutit Herr Bromanders undervisning i det så kallade dubbla Italienska Bokhålleriet, anser sig böra vitsorda Herr Bromanders utmärkte förmåga att i denna vetenskap undervisa samt den redighet och skicklighet, som ovilkorligen varit nödvändiga för att på så kort tid bibringa dessa Ynglingar den kunskap i denna kurs, som de vid denna Examen visat. Och har Herr Bromander så mycket mera gjort sig förtjent af tacksamhet, som han på det oegennyttigaste och utan någon penninge-ersättning undervisat de flesta af dessa Ynglingar i denna för dem i framtiden ganska nyttiga sak. Linköping d. 26 Aug. 1842.

E. J. W. Ygberg,

Läns-Bokhållare och t. f. Lands-Kamrerare
i Östergöthlands med Vadstena Län.

Herr P. A. Bromander, hvilken under tvänne veckors vistelse härstädes helt oegennyttigt erbjudit sig att med härvarande Apologist-Skolas Elever genomgå en kurs i räkenskapsföreläsning, har, under denna undervisningstid, med exempellös ihärdighet och med sin välkända och förut tillräckligt vitsordade skicklighet detta sitt åtagande utfört, hvilket undertecknad, såsom den der så väl öfvervarit flera undervisningstimmor, som ock varit närvarande vid sjelfva examen, anser mig böra vitsorda. Fahlun den 17 Julii 1842.

Joh. Fr. Åkerblom,

Apologist.

Efter af Herr Bromander framställd önskan, att, vid Kongl. Teknologiska Institutet, på vissa lämpliga tider och fritimmor, få åt Elever, som det åstunda, meddela undervisning i Bokföringskonsten, lämpad efter behovet för Handtverkare och Fabrikanter, har han sistlidne Vår-Termin, uti denna konst kostnadsfritt genomgått en läro-kurs, samt dervid ådagalagt utmärkt nit och ordentlighet; hvilket härmed på begäran intygas. Stockholm den 14 Januari 1843.

G. M. SCHWARTZ.

G. Silfverstolpe.

Med föranledande af de berömliga vitsord, hvilka af de flesta härvarande Skolornas Rectorer blifvit lemnade Herr A. P. Bromander för hans under Julferierna meddelade kostnadsfria undervisning uti Bokhålleri och bokföreläsning, hvaruti han handledt ett större antal ynglingar, är det för mig en ljuf pligt att betyga Herr Bromander min högaktning och erkänsla. öfvertygad, att alla de studerande, som med uppmärksamhet och flit följt den gifna undervisningen, deraf hämtat en nytta, som i framtiden, genom fullföljande af den inlärdade methoden, skall komma dem till godo. Stockholm d. 14 Febr. 1843.

Abr. Z. Petterson,

Pastor Primarius.

I ofvanstående instämman till alla delar, Stockholm d. 15 Febr. 1843.

N. J. Ekdahl,

Pastor i Ad. Fr.

M. C. Bergwall,

Past. i Hedv. El.

Zach. Fuchs,

Past. i Ulr. Elcon.

Er. H. Eriksson,

v. Past. i Finiskan.

C. C. Lilljenwalldh,

Past. i Maria Magd. Förs.

I ofvanskrefne intyg af H:r Pastor Primarius Doctor Pettersson instämmer, i afseende på Catharinæ Församlings Högre Apol. Schola, undertecknad till alla delar. Stockholm d. 16 Febr. 1843.

O. Winter,

Past. i Cathar.

Att Herr P. A. Bromander, som under en del af FERIERN vid Julen 1842 kostnadsfritt gifvit lectioner i dubbla Bokhålleriet åt ungdomen vid Stockholms samtliga Lärdoms- och Apologist-skolor, äfven deribland med framgång undervisat lärjungar vid Maria Högre Lärdomsskola, samt att dessa, genom Herr Bromanders högst nitiska bemödande och outtröttliga verksamhet, vunnit, utom håg och lust för ämnet, äfven alla de insigter, som man billigtvis kunnat vänta af Lärarens ihardighet, i förening med deras egen i andra stycken ådagalagde, olika fattningsgåfvor och flit; varder på begäran, härmedelst jemte lärjungarnes tacksamhet, bevitnad. Stockholm den 14 Februarii 1843.

Fredrik Carlstedt,

Rector vid Maria Lärdomsskola.

Uti ofvanskrefne intyg får undertecknad, å Clara Skolungdoms vägnär, tacksamt instämman. Stockholm d. 15 Febr. 1843.

O. Bergius,

t. f. Rector vid Clara Lärdomsskola.

Under sistförflutne Skolferier, deltog de öfre klasserna af Catharina högre Apologistskola i den undervisning uti Dubbla Italienska Bokhålleriet, hvilken Herr A. P. Bromander öppnade för ungdomen i alla Hufvudstadens Skolor. Ehuru ej hemmastadd med denna kunskapsgren och således icke kompetent domare, får jag dock, efter hvad jag under öfvervarandet af åtskillige Lektioner och slutexamen trodde mig finna, lemna det vitsord, att Herr Bromanders undervisningsmethod syntes vara både enkel och redig, samt att Eleverne, i förhållande till det stora antalet och den korta tiden, gjort i allmänhet vackra och åtskillige berömlige framsteg. Herr Bromanders outtröttelige nit och oerhörda ansträngning med nästan oafbruten undervisning hela dagen igenom, och hvilken ansträngning påkallades i anseende till den korta tiden, kan icke annat än väcka hvarje rättänkandes förvåning och beundran, heldst ingen utsigt till ersättning för den osparde mödan var begärd eller förefanns. Jag finner mig alltså, i hvad som rör Catharina Skolas Lärjungar uppmanad, att härmed offentligen betyga Herr Bromander min synnerliga tacksamhet, varmt delad af både Lärjungar och de Föräldrar, hvilkas Söner åtnjöto hans oegenlyttiga undervisning, för att på detta sätt, då ingen annan utväg till ersättning medgifves, visa, att Herr Bromanders bemödande för Catharina Skola är både erkänt och värderadt. Stockholm d. 7 Febr. 1843.

E. Rundqvist,

Rektor vid Catharinae högre Apologistskola.

Rörande den skolungdom, hvilken ifrån Kungsholms Lägre Apol. Skola deltog uti ofvanskrefne Hr Bromanders kostnadsfria undervisning, får jag, i likhet med andre Skollärare, härmed intyga, att, på en så kort tid, barnen i allmänhet gjort ovanligt snabba, men sakra framsteg, hvarföre jag, så väl å egna, som föräldrarnes och barnens vägnar, betygar Hr Bromander min synnerliga tacksamhet. Stockholm d. 11 Februarii 1843.

Joach. Tydén,
Rector Scholæ.

I ofvannämnde kostnadsfria undervisning deltog äfven flera Gossar från Nikolai lägre Apologistskola, och får jag, instämmande i hvad H:r Rector Rundqvist ofvanföre anført, å deras såväl som egna vägnar betyga Herr A. P. Bromander min synnerliga tacksamhet. Stockholm d. 14 Febr. 1843.

Thure Gust. Een,
Rektor vid Nikolai I. Apologistskola.

I ofvanstående instämmer

Carl Pousette,
Rektor vid Stt Jacobi Högre Apol. Schola.

Med hänseende till den ungdom, som från Hedvig Eleonora Lägre Apologist-Skola begagnat Herr Bromanders undervisning, instämmer jag i det vitsord, som Herr Rektor Rundqvist afgifvit för Lärjungarna från Catharinæ högre Apologistskola; och får härmedelst betyga Herr Bromander, å mine Lärjungars vägnar, min synnerliga tacksamhet och erkänsla för den uppoffring af tid och möda, som han så oegennyttigt offrade åt deras undervisning. Stockholm d. 13 Febr. 1843.

And. Nattsén,
Rector Scholæ.

I den undervisning uti bokföring, som H:r A. P. Bromander under sistförflutna Julferien erbed sig att kostnadsfritt meddela ungdomen vid hufvudstadens offentliga Läroverk, hafva några och tjugo lärjungar från Adolf Fredriks lägre Apologist-Skola deltagit. Det outtröttliga nit, den sällsporda skicklighet och de nästan otroliga ansträngningar, hvarmed Herr Bromander uppfyllt sitt frivilligt ålagna värf, hos ungdomen väckt lifligt interesse och lyckats bibringa de flesta en i förhållande till tidens korthet nöjaktig insigt i en fullständig kurs af bokföring, göra det till en angenäm pligt för undertecknad att å nämnde ungdoms vägnar till Herr Bromander aflägga den varmaste tacksägelse för hans osparda nit och oegen-

nyttiga bemödanden, samt anser mig så mycket mera förbunden att offentligen mtyga Hr Bromanders förtjenster i detta afseende, som fördelen af ungdomens vunna kunskap är obestridlig, men ingen Lärarens ersättning blifvit begärd eller åvägabragt. Stockholm den 13 Februarii 1843.

Joh. Aug. Cedervall,

Rektor vid Adölf Fredriks lägre Apol.
Skola i Stockholm.

Från Stadens allmänna Barnschola hafva äfven åtskilliga Elever fått godhetsfullt deltaga i ofvannämnde öfningar, och vunnit all den förkofran och alla de framsteg i Bokhålleriet, som deras ålder kunnat medgifva, hvilket härmed tacksammeligen å miae och Föräldrarnes vägnar vitsordas. Stockholm som ofvan

C. O. Fineman,

Phil. Mag. och Schollärare.

Undertecknad, som flera gånger varit närvarande vid undervisningen uti Herr A. P. Bromanders Handels-Institut, och derigenom haft tillfälle att taga en närmare kännedom om undervisnings-metoden, får härmedst lemna det vitsord, att Herr Bromander, i min tanka, verkligen på ett förtjenstfullt sätt fyllt en brist, som vidlåder vara öfriga, så väl allmänna, som enskilda, undervisnings-anstalter i samma väg; nemligen att, tillika med bibringandet af theoretiska kunskaper, bilda Eleven till en fullkomlig affärsman, så att han utgår ifrån Institutet med en praktisk underbyggnad, hvarigenom han är i stånd att mottaga hvad tjenst som helst i rakenskapsväg, utan att komma i den förlägenhet, som vanligtvis är fallet med ynglingar, hvilka, utgående från våra skolor, äro helt och hållet främmande för samhällslifvet. Stockholm den 12 Februari 1840.

C. A. Hörner,

Lärare i Mathematiken vid Läroanstalten
för Linie-Officerare.

Undertecknad, som låtit en af sina söner under en längre tid begagna Herr Bromanders läroanstalt, och dervid insett den nytta densamma i allmänhet kunnat åstadkomma, förenar sig till alla delar uti ofvanstående intygande.

N. af Wellerstedt,
Canzli-Råd.

En af undertecknads söner begagnar nu Herr Bromanders Läroanstalt, och detta med god framgång, såsom följd af de väl uttänkta grunder, hvilka för lärdomens bibringande blifvit lagde, och som af Herr Bromander med serdeles nit och värma åt Eleverne meddelas.

P. G. Welin,
Kammar-Råd.

Som äfven en af mina söner varit i ofvannämde Institut, så delar jag förestående personers öfvertygelse om undervisningens godhet och nytta.

P. Kraft,
Professor.

Som en af undertecknads söner äfven begagnar sig af undervisning i Herr Bromanders läroanstalt, kan jag äfven, såsom närvarande vid en med ynglingarne anställd examen, i likhet med förestående, intyga iarrättnings goda ändamål.

P. A. Törneman,
Assessor.

Då äfven en af mina söner erhållit undervisning af Herr Bromander, som lemnat ett önskadtt resultat, så får jag till alla delar förena mig i förestående omdöme om Institutets ändamålsenlighet. Stockholm d. 6 Febr. 1840.

Carl Göransson,
Assessor.

Som äfven min Son njutit undervisning hos Herr Bromander, delar jag samma öfvertygelse, som förestående intygat. Stockholm d. 6 Febr. 1840.

M. G. Stael von Holstein,
Kammarherre och Commissarie i R. St. Bank.

Som äfven min Son med mycken fördel njutit undervisning uti Herr Bromanders Handels-Institut,

förenar jag mig i föreskrifne vitsord. Stockholm d.
6 Febr. 1840.

Jac. Fr. Müllern,
Kamererare i Kongl. Stats Contoret.

Undertecknads Son har äfven af Herr Bromander erhållit undervisning, och får jag således lemna Herr Bromander samma vitsord, som förestående.

C. A. Ortman,
Handels-Cassör.

Undertecknads Son har äfven af Herr Bromander erhållit undervisning, och får jag därför lemna Herr Bromander samma vitsord som förestående.

G. Kraepelien,
Lieutenant.

Under olika tider hafva 2:ne af mina söner begagnat sig af undervisningen hos Herr Bromander och igenomgått kursen. Jag kan därför till alla delar instämma i förestående vitsord.

C. Gondret,
f. d. Fabrikör.

Under olika tider hafva trenne af mina söner genomgått kursen hos Herr Bromander, och erhåller han därför samma vitsord af mig, som de förestående honom meddelat.

C. A. Schmiedte,
Bryggare.

Min äldsta Son har äfven under en tid af 6 månader begagnat Herr Bromanders Handels-Institut, hvarunder han inhemtat en förberedande undervisning, som tiden medgaf. För öfrigt gillar jag den method, som Herr Bromander nyttjar; såsom ett gällande vitsord får jag härigenom förklara min belåtenhet med de framsteg min Son gjorde, så väl uti theoretiskt, som praktiskt hänseende.

Jacob Sjöstedt,
f. d. Bryggare.

Jag kan till alla delar instämma i förestående vitsord, emedan, under olika tider, 2:ne af mina söner varit uti Herr Bromanders Handels-Institut.

El. Åberg,
Bryggare.

Som en af undertecknads Söner begagnat Herr Bromanders Handels-Institut, får jag instämman i förestående intyg. *C. H. Frisch,*
Hattstofferare.

Som jag äfven haft min Son hos Herr Bromander, instämmer jag i förestående vitsord till alla delar. *Conrad Vogel,*
Körsnårs-Ålderman och Major
vid Stockh. Borgerskap.

Som likaledes min Son Anders Gustaf erhållit undervisning hos Herr Bromander, hvarmed varit i allo tillfreds, delar jag samma öfvertygelse som föreskrifne Herrar Familie-Fäder. Stockholm den 6 Februari 1840. *And. Lundgren,*
Grosshandlare.

Herr C. P. Tottie, som öfver ett års tid gått hos Herr Bromander, har derefter kommit på vårt conto, och varit oss till nöjes. I anledning deraf, på begäran af Herr Bromander, lemna vi det vitsord, att vi anse dess Institut både gagneligt och behöfligt. Intyg. Stockholm den 7 Febr. 1840.

James Paton & C:o.
Grosshandlare.

Undertecknad har på sitt Contoir en yngling, som äfven förut bevistat Herr Bromanders Handels-Institut, och finner att han derstädes inhemtat goda grundliga kunskaper i Bokhålleriet; hvarföre jag för min del äfven finner en dylik inrättning både nyttig och behöflig. Intyg. Stockholm d. 7 Febr. 1840.

J. H. Menck,
Grosshandlare.

Undertecknad har emottagit en Elev, på mitt Contoir ifrån Herr Bromanders Institut, och den underbyggnad han der erhållit i merkantila göromål, vitsordar fullkomligen Institutets godhet; hvarföre jag anser mig pligtig att till alla delar öfverensstämma med Herr Löjtnant Hörners förestående vitsord.

J. Wennerström,
Grosshandlare.

Ett Handels-Institut inom Hufvudstaden har länge varit af behovet påkalladt. Herr A. P. Bromanders, under flera år använda bemödanden att söka afhjelpa denna brist, förtjenar således både loford och uppmuntran. Af hvad jag vid några besök uti dess Institut haft tillfälle inhemta, har jag trott mig kunna sluta, att de elever, som der genomgå en fullständig cours, böra, då de sedan i handeln blifva engagerade, snart kunna gifva prof af skicklighet både uti in- och utrikes affairer. Då det således vore att önska, att *obemedlade* ynglingar, som med *beröm* genomgått allmänna skolor, och hvilka ämna sig åt Handeln, äfven kunde få begagna den undervisning som uti Herr Bromanders Handels-Institut meddelas; så skulle, efter min föreställning, ett allmänt anslag till understöd i detta afseende, komma att lemna ett tillfredsställande resultat. Stockholm den 8 Febr. 1840.

G. F. Smerling,
Grosshandlare.

Så väl i hvad Herr G. F. Smerling yttrat i afseende å behovet af ett Handels-Institut i hufvudstaden, der *obemedlade* ynglingar, som med *beröm* genomgått allmänna skolor och egna sig åt handeln, kunde erhålla undervisning, äfvensom i det vitsord som lemnats Herr Bromander, öfver hans under flera år använda bemödanden att söka uppfylla detta behof, instämmer äfven undertecknad. Stockholm den 8 Februari 1840.

Gustaf Beskow,
Grosshandlare.

Ur Borgar-Ståndets Protocoller vid Lagtima Riksdagen i Stockholm 1840, den 16 Maj, p. 793.

Öfvertygade, att Herr G. F. Smerling och Herr Gustaf Beskow med fullkomlig sakkännedom bedömt det Handels-Institut Herr Secreteraren A. P. Bromander här i staden inrättat, förena undertecknade sig med nöje uti den önskan och det omdöme dessa Herrar skriftligen uttryckt, i afseende på ett anslag

af allmänna medel till bemäldte Institut. Stockholm
den 22 April 1840.

KANTZOW. C. F. BOHNSTEDT.

Grosshandlare.

Joh. Schön, Gustaf Hegardt, Carl Arwedson,
Grosshandlare. Grosshandlare. Grosshandlare.

Abrah. Rydberg, Carl R. Roth, Joh. Chr. Schmidt & C.
Grosshandlare. Grosshandlare. Grosshandlare.

Carl Joh. Ekerman, G. Michaelsson, W. Benediks,
Grosshandlare. Grosshandlare. Grosshandlare.

Adolf Fredholm, D. Erskine, C. J. Meurk,
Grosshandlare. Stadsmäklare. Grosshandlare.

M. Elers. Joh. L. Backman, Bonnedal,
Grosshandlare. Grosshandlare. Grosshandlare.

H. Owenius, Carl A. Scharp, Lowén & C.,
Grosshandlare. Grosshandlare. Grosshandlare.

R. F. Scheve, L. Kæjser, And. Walley,
Grosshandlare. Bruks-Idkare. Handlande.

H. H. Aspegren, G. Sommelius, Bibau,
Grosshandlare. Grosshandlare. Grosshandlare.

W. H. Kempe, Carl A. Peyron, P. Bohman,
Grosshandlare. Grosshandlare. Grosshandlare.

Christ Gottf. Cantzler, A. Wallis, Em. Clementson,
Grosshandlare. Bruks-Idkare. Grosshandlare.

John Moll, And. Wæner, T. H. Aspelin,
Grosshandlare. Grosshandlare. Grosshandlare.

J. E. Öberg, P. O. Winquist, Lars Monthen,
Riädes-Fabr.-Idkare. Grosshandlare. Grosshandlare.

A. H. Ruback, A. H. Otto, C. H. Cantzler,
Grosshandlare. Grosshandlare. Grosshandlare.

Sejlbolt & Comp. Henr., Hartman & Son,
Socket-Bruks-Idkare. Bryggare.

A. G. Strömberg And:son, Christ. Brandelius,
Tobaks-Fabrikör. Bryggare.

J. G. Dybeck, J. Bartels Jonsson,
Socketbruks-Idkare. Kryddkranhandlare.

- C. A. Hassel, F. O. Krook, E. Strömstedt,
Kryddkramhandl. *Kryddkramhandl.* *Kryddkramhandl.*
 G. A. Wall, C. G. Elfgrén, Rob. Smidt,
Kryddkramhandl. *Kryddkramhandl.* *Bryggare.*
 Carl O. Schagerström, L. Meijerson, P. A. Leffler.
Bryggare. *Siden-Fabrikör.* *Grosshandlare.*
 C. L. Kuhlau, Phil. Wigius, Otto Lundholm,
Grosshandlare. *Grosshandlare.* *Grosshandlare.*
 F. T. Cleve, P. Christ. Stål & C., E. W. Schlegell & C.,
Grosshandlare. *Grosshandlare.* *Vinhandlare.*
 Reinh. von Sydow, Er. Fröberg & C., G. P. Friberg,
Grosshandlare. *Handlande.* *Klädes-Fabrikör.*
 Carl Björling, Godenius & C., J. A. Pauli,
Socketbruks-Idkare. *Grosshandlare.* *Grosshandlare.*
 Rob. Nettelblatt & C., Eric Carlsin & C., Joh. G. Kahl,
Grosshandlare. *Kryddkramhandlare.* *Grosshandlare.*
 Carl F. Holm, B. G. Forsgren, Joh. P. Folker,
Grosshandlare. *Klädeshandlare.* *Sidenkramhandl.*
 Eduard Cabanis, P. Broberg, J. G. Medberg,
Grosshandlare. *Sidenkramhandl.* *Sidenhandlare.*
 Fr. Wiberg, Th. O. Björklund, J. F. Löfgren,
Klädeshandlare. *Kryddkramhandl.* *Kryddkramhandl.*
 Georg R. Setterwall, H. S. von Sydow,
Bryggare. *Lärftskramhandlare.*
 Joh. Mag. Lundwall, Abr. Hazelius, J. G. Sjöberg,
Kryddkramhandl. *Lärftskramhandl.* *Kryddkramhandl.*
 F. Bastman, P. Cederlund Junior,
Kryddkramhandlare. *Grosshandlare.*
 J. G. Lundberg, P. A. Harling, P. Åkerstén,
Lärftskramhandl. *Klädeshandlare.* *Kryddkramhandl.*
 C. O. Öberg, A. J. Lychou, C. L. H. Schwieler,
Kryddkramhandl. *Bryggare.* *Socketbruks-Idkare.*
 C. A. Schmidt, N. Hartman, El. Åberg,
Bryggare. *Bryggare.* *Bryggare.*
 N. Holmberg, Jac. Eurenus, Gustaf Tideström,
Kryddkramhandl. *Kryddkramhandl.* *Kryddkramhandl.*

- I. G. Palmgren, L. A. Adlöf, W. Gust. Patersén,
Grosshandlare. Kryddkramhandl. Grosshandlare.
- Gust. Ad. Holm, J. W. Molin, Stegeman & C.,
Grosshandlare. Kramhandlare. Grosshandlare.
- J. S. Billing, Carl Fr. Settervall, J. P. Mazér,
Grosshandlare. Grosshandlare. Grosshandlare.
- Carl J. Bolin, E. I. Spolander, Mazer & C.,
Grosshandlare. Kryddkramhandlare. Fabrikör.
- H. L. Broman, F. Schmidt, H. J. Oldenburg,
Kryddkramhandlare. Grosshandlare. Grosshandlare.
- A. Lundgren, E. D. Engelmark, N. Granlund & C.,
Grosshandlare. Lärftskramhandlare. Kryddkramhandl.
- Aug. Bergman, J. H. Menk, C. A. Meusselin,
Grosshandlare. Grosshandlare. Grosshandlare.
- E. E. Lindström, U. M. Milde, Fr. Herrbort,
Kryddkramhandl. Kryddkramhandl. Kryddkramhandl.
- J. L. Strindberg, C. L. Fristedt, Georg. Kramer,
Kryddkramhandl. Kryddkramhandl. Grosshandlare.
- J. F. Schröder, W. M. Fagerberg,
Kryddkramhandl. Grosshandlare och Sockerbruks-Idkare.
- G. Åhrberg, P. A. Sprinchorn, E. W. Langenberg,
Sockerbr.-Idk. Klädeskramhandl. Grosshandlare.

*Utdrag af Protocollet, hållet hos Kongl. Directionen
öfver Stockholms Stads Undervisningsverk den
20 Mars 1840.*

S. D. I ingifven ansökan anhöll Herr Anders Peter Bromander, som i Hufvudstaden inrättat ett theoretiskt och practiskt Institut för ynglingar, hvilka ämna att engagera sig i Handel och Näringar, om Kongl. Directionens vilsoord öfver sagde undervisningsanstalt, för hvilken understöd af allmänna medel, vid innevarande Riksdag, genom motion ifrågakommit.

Då denna Läroanstalt, såsom tillämpningsskola, ligger utom den för Kongl. Directionen bestämda verkningskretsen, ansåg Kongl. Directionen sig icke tillkomma att något betyg, såsom det önskade, öfverdensamma meddela, men betviflade så mycket min-

dre inrättningens förtjenst och ändamålsenlighet, som den på ett ganska fordelaktigt sätt blifvit visordad af flera, i dithörande amnen forfarne, och för bedömandet fullt competente personer, bland hvilka en såsom Ledamot tillhört och en ännu tillhör Kongl. Directionen. Och skulle detta sökanden, genom Utdrag af Protocollet, till svar meddeladt varda. Ut supra.

In fidem

E. M. Tegnér,

Kongl. Directionens Secreterare.

Genom annons i Stockholms tidningar, att bättre mäns söner, som saknade medel, kunde få fri undervisning, så öfverlemnade jag min Son, Carl Lorenz, till den ovanligt gode och anspråklöse välgöraren Herr A. Bromander, den 17 Julii 1836; och har han der sedan dagligen, med all uppmärksamhet och ordning erhållit fri undervisning, utan den ringaste betalning, till den 10 Augusti detta år, då han blef engagerad i Herr Bromanders Krambod, hvilket gör ett år och en månad. Om jag betalt, så hade det kostat mig 108 R:dr 16 sk. b:co, efter 25 R:dr b:co per kvartal, som de betalande eleverna erlägga med nöje, men hvilket nu icke kostat mig ett enda runstycke. Mätte den Allsmåttiga Försynen och det medborgerliga samfundet härföre hålla den utmärkt ädle och välgörande Bromander räkning, som så ädelt och anspråklöst gagnar samhället i all tysthet. Dessutom har och fortfar min son att begagna Herr Bromanders söndags-friskola, i sällskap med andra frielever, också utan den ringaste betalning, sedan han emottog condition. Detta intygas, efter min fullkomliga öfvertygelse. Sockholm den 2 October 1837.

L. Ritzell,

f. d. Bokhållare i R. St. Bank.

Sedan d. 8 Febr. 1836 har jag dagligen åtnjutit undervisning uti skrifva, arithmetik och bokhålleri, af den gode Herr A. P. Bromander till början af April detta år, då jag blef emottagen i grosshandel, och sedan har han varit så god och låtit mig söndags-förmiddagarne, i sällskap med andra frielever,

få fortfara, för att inhämta förenämde nyttiga vetenskaper, utan den ringaste betalning; annars skulle denna undervisning kostat mig för den ofvannämde tiden, 1 år och 2 månader, 116 R:dr 32 sk b:co, efter 25 R:dr per kvartal, som de nu betalande erlägga, förutan den undervisning jag om söndagarne af Herr Bromander så godhetsfullt erhållit, men som nu icke kostat mig ett enda runstycke; hvilket intygas. Stockholm d. 1 October 1837.

Frans Niclas Bergström.

På anmodan af Herr Bromander, hos hvilken jag såsom medellös yngling, ifrån d. 8 Febr. 1836, kostnadsfritt fått, jemte flere andra ynglingar, såsom fri Elev begagna dess undervisnings-inrättning uti skrifva, räkna och bokhålleri, och dermed fortfarit, intill dess jag, i Mars månad detta år, erhöill condition i lärftskramhandel och nu mera, lika fritt från alla omkostnader, får begagna dess söndags friskola, till fortsättning af samma undervisning, får jag härmed, med skyldig tacksamhet för dess härigenom ådagalade uppoffring af tid och möda, lemna Herr Bromander detta till erkänsamt bevis. Stockholm d. 2 October 1837.

Johan Fr. Ewaldson,

Handelsbetjent hos Lärftskramhandlaren
Herr Groll.

Som jag genom tidningarne och tillika bekanta fick min son, Henric Anton Hälström, till Sekreteraren Herr A. P. Bromander som frielev, och han hos den välgörande mannen allt sedan den 18 Augusti 1837 erhållit dageligen undervisning uti skrifva, arithmetik och bokhålleri, utan den ringaste betalning, och äfven på samma sätt oafbrutet härefter får fortfara, får jag härmed sådant intyg. Stockholm d. 2 October 1837.

P. S. Hälström.

Att min Son E. W. T. Öfverberg njutit fri undervisning hos Herr Bromander, enligt annonce i tidningarne, ifrån d. 1 Aug. 1836 till början af detta år, får jag på begäran meddela. Stockholm d. 2 October 1837.

Carin Öfverberg.

Ifrån och med d. 26 November 1837 till slutet af nästlidet år, såväl helgedagar som söknedagar, har jag utan allt slags afgift eller betalning njutit undervisning i de ämnen, som i Herr Bromanders Handels-Institut afhandlas. Genom det jag af Herr Bromander med all välvilja samt på ett vanskapsfullt sätt blifvit behandlad erkänner jag fullkomligt inom mig den stora förbindelse som jag står till den ädle och aktningvärde Herr Bromander för all sin osparade möda och omsorg. Stockholm d. 1 Febr. 1840.

Joseph Israel Moberg.

Ynglingen Joseph Israel Moberg, hvars nödtorfiga behof jag, efter hans faders, Stads-Notarien i Eskilstuna Mobergs död, sökt uppfylla, har på sätt han uppgifvit, att tacka Herr Bromander ensamt för den kunskap han inhämtat, och hvarigenom det lyckats ynglingen Moberg, att, ehuru ej mer än 15 år gammal, erhålla plats i egenskap af handelsbetjent. Herr Bromander har härigenom gjort sig förtjent af min och alla för det uppväxande slägtets bildning omtänksamma medborgares aktning. Stockholm d. 1 Febr. 1840.

Alex. Magnus Bolin,

f. d. Rådman.

I början af 1838 blef jag af Herr Bromander emottagen som fri-elev och fick af honom under loppet afsamma år, utan allt slags afgift eller betalning, erhålla den undervisning i arithmetik och bokföring, som gjort mig användbar i handelsyrket, och hvarigenom jag erhöill condition innan jag hann sluta min kurs hos Herr Bromander. Detta intygas af mig med den största tacksamhet.

Carl Johansson,

Handels-Bokhållare.

Den 29 Augusti 1839 blef min son Fredrik Oscar af Herr Bromander antagen som fri-elev i dess Handels-Institut, och har sedan dagligen fått gratis fortfara, hvilket Herr Bromander som ett erkänsamt bevis lemnas. Stockholm den 6 Februari 1840.

J. W. Djurberg,

Bagare i Stockholm.

Herr A. P. Bromander, hvilken erbjudit sig att kostnadsfritt undervisa den studerande ungdomen vid härvarande Läroverk uti Bokföringskonsten efter det så kallade dubbla Italienska Bokhålleriet, har utfört detta oegennyttiga åtagande med samma utmärkta skicklighet och nit, som öfverallt, der Herr Bromander lemnat undervisning, förvärfvat honom ett rättvist och odeladt bifall.

Närvarande vid den examen, som Herr Bromander i går anställde med sina elever, omkring 20 till antalet af Gymnasii- och Scholæ-ungdomen, är det för mig ett särdeles nöje att kunna intyga de, med afseende på den korta lärotiden, nära otroliga framsteg, hvilka ungdomen under Herr Bromanders handledning gjort, och hvilka framsteg äro ojäfviga bevis på så väl förträffligheten af Herr Bromanders Läromethod, som på den osparda möda han på undervisningen använt. Hernösand den 23 Junii 1843.

Erik Almqvist,

Math. Lector och Kongl. Gymn. n. v. Rector.

I samma vitsord instämmer undertecknad.

F. M. Franzen,

Ephorus.

(Biskop i Hernösands Stift.)

I det vitsord, som Rector Gymnasii, Math. Lektorn, Herr Mag:r Er. Almqvist afgifvit i afseende på den kostnadsfria undervisning uti Italienska bokhålleriet, som Herr A. P. Bromander med lika oegennyttigt som outtröttligt nit har meddelat den studerande ungdomen härstädes, får undertecknad instämman, jemte förklarande af uppriktigaste tacksamhet så väl å Lärjungarnas som å egne vägnar för denna sällsynta uppoffring af tid och möda till befrämjande af Ungdomens förkofran. Hernösand d. 23 Jun. 1843.

Jonas Svedbom,

Rector Sch.

Herr A. P. Bromander har ifrån och med Torsdagen d. 13 April till och med Lördagen d. 22, under det skolrummen voro ledige uti Gefe Stads enskilda Läroverk, gratis derstädes undervisat uti

dubbla Italienska Bokhålleriet 30 ynglingar vid de här i staden varande undervisningsanstalter, med den utmärkta skicklighet och flit, att jag för detta hans ihärdiga, oegennyttiga bemödande finner mig skyldig att förklara honom min synnerliga erkänsla och tacksamhet, äfvensom deras, hvilka begagnat hans undervisning, och hvilka i dag, på eftermiddagen uti den med dem anställda examen visat sig redigt och väl hafva uppfattat hans lärdomar. Gefle d. 22 April 1843.

Joh. Lundström,

Insp. vid Läroverken i Gefle,

L. K. N. O.

Underteknad, såsom närvarande vid Examen, instämmer till alla delar i ofvanskrifne intyg. Gefle d. 23 Apr. 1843.

Eric Sparre,

Landshöfding i Gefleborgs Län.

Herr A. P. Bromander, som ifrån den 13 till den 22 dennes lemnat kostnadsfri undervisning åt en del af ungdomen i härvarande Gymnasium och Athenæum i det dubbla Italienska Bokhålleriet, har under denna tid med ovanligt och aktningvärdt nit, skicklighet och framgång föredragit sitt ämne till ungdomens bättnad, hvarföre vi undertecknade härmedelst å ungdomens vägnar hembära honom vår tacksamhet för hans oegennyttiga uppoffring af tid och möda. Gefle d. 23 April 1843.

C. A. Forssell,

I. W. Liffman,

Math. Lector, n. v. Rector Gymnasii. Rektor vid Athenæum.

Att Herr Secreteraren Bromander, som nära tre veckor sig härstädes uppehållit, dagligen lemnat kostnadsfri undervisning åt fjorton Ynglingar i härvarande Högre Lärdoms och Apologistskola, och att så väl genom Herr Secreterarens utmärkta läraretalang som hans outtröttliga ihärdighet, nämnde ynglingar, i förhållande till hvars och ens fattningsgäfva, gjort på så kort tid högst oväntade framsteg; detta varder härmedelst med största tacksamhet erkändt och betygdadt. Hudiksvall den 13 Maj 1843.

Lars Landgren,

Th. C. Rector och utn. Kyrkoh

Herr A. P. Bromander, som godhetsfullt erbjudit Ungdomen vid härvarande Högre Apologist-Skola fri undervisning i dubbla Italienska Bokhålleriet under sitt vistande härstädes, har under denna tid af trenne veckor med ädel uppoffring af tid och möda och med sin förut tillräckligt vitsordade skicklighet utfört detta åtagande. Vid den efter genomgången Curs med eleverna anställda examen ådagalade äfven desse, att Herr Bromander lyckats bibringa dem i sitt läroämne all den insigt man i anseende till deras underbyggnad och ålder och den korta undervisningstiden kan vänta. Sundsvall den 6 Junii 1843.

G. W. Gellerstedt,
Rector Scholæ.

Under loppet af 3:ne veckor har Hr Secreteraren A. P. Bromander lemnat undervisning åt 17 Skol-gossar i härvarande Apologist-Skola, uti Italienska Bokhålleriet, utan att derföre hafva fordrat någon ersättning. Den examen, som i går med samma elever anställdes, vittnade på ett ganska hedrande sätt om Hr Bromanders osparda möda och utmärkta talang i denna undervisningsgren. Och är det alltså för mig ett särdeles nöje att härmed tacksamt erkänna min egen och gossarnas stora förbindelse för Hr Bromanders vackra och oegennyttiga verksamhet samt outtröttliga nit. Sundsvall den 6 Juni 1843.

Nils Salén.
Prost och Kyrkoherde,
Inspector Scholæ.

Af den undervisning uti Italienska Bokhålleriet, som Herr Secreteraren A. P. Bromander under tvenne veckors vistelse härstädes lemnat, hafva flere af härvarande Skolungdom dagligen fått kostnadsfritt begagna sig; Och då de framsteg, som Eleverne, vid den med dem i går anställda examen, visade sig hafva gjort, på ett högst hedrande sätt vittnade ej mindre om Lärarens utmärkta skicklighet och nit, än om förträffligheten af den använda undervisningsmetoden, så känner sig undertecknad uppmånad, att på detta sätt betyga Herr Bromander både de undervisades och sin egen stora förbindelse för Hans lika outtröttliga, som oegennyttiga verksamhet. Haparanda d. 20 Aug. 1843.

J. Grahn,
vice Rektor.

Att Herr A. P. Bromander, som under en tid af nära 2:ne veckor lemmat kostnadsfri undervisning uti Bokföringskonsten åt några *) ynglingar vid härvarande Lärdoms- och Apologist-Skola, med utmärktaste nit och skicklighet utfört detta sitt frivilliga och oegennyttiga åtagande, får undertecknad, med ledning af eget och andras omdöme öfver de stora och oväntade framsteg Eleverne ådagalagt vid i dag med dem adställd offentlig examen, med största nöje erkänna och tillika å Elevernas vägnar betyga honom deras varmaste erkänsla och tacksamhet för hans osparda möda. Umeå den 7 September 1843.

John Unæus,

v. Rector Scholæ.

Herr Secreteraren A. P. Bromander, som uti fjorton dagars tid härstädes gifvit fri undervisning ej allenast åt underskrifnes Söner, än äfven åtskillige andre af härvarande Skol-ungdomen uti det såkallade dubbla Italienska Bokhålleriet, har med outtröttligt nit och, för att döma af Elevernas vid i går hållen slut-examen ådagalagda framsteg, denna frivilligt åtagna undervisningsbefattning med prisvärd skicklighet fullgjort; hvilket underskrifne, jemte betygande af vår enskildte tacksamhet, till välförtjent vitsord, intyga. Uleåborg den 5 Augusti 1843.

Joh. Christ. Wichmann,

E. W. Fabritius,

Collegii Assessor och Landt-
Räntmästare i Uleåborg.

Post-Insp. och Ridd.

Under en tid af 2:ne veckor har Herr Secreteraren A. P. Bromander meddelat undervisning åt några **) gossar i den härstädes varande Elementar-Scholan, utan att derföre hafva gjort anspråk på någon ersättning; hvilket allt med största tacksamhet erkännes. Torneå den 19 Augusti 1843.

Fredr. Mellenius,

Elementar-Lärare vid Lägre
Elem. Scholan i Torneå.

*) De Elever som ordentligen genomgingo kursen och öfvervoro Examen (enligt uppgift alla tillhörande skolan) voro till antalet 11.

**) Elevernas antal, som njöt fri undervisning, var 7.

No 37.

Anm. I art. i Åbo Under. af 17 April 1844 här under No: 30 intagen, söker Redact., som om mig vill justera sitt omnöme, tilldela mig ett fel, som jag vågar hoppas hvar och en opartisk måste ogilla, ty icke tvingar jag någon att af mig taga undervisning, utan är det ungdomens hog och vetgirighet, som förmå dem dertill, och skulle de icke förstå hvad som föredrages, så skulle de utan tvifvel snart ledsna, och till min lection, (som står i deras fria val), aldrig återkomma.

Att personer som "ännu sakna mognad eftertanka och annan nödig underbyggnad" ovilkorligen förblifva borta efter första lection (de må då vara 9 eller 70 år gamla) borde den mest vanliga menniska begripa.

Då jag någon gång (som alltid skett mellan 4 ögon) behöft tillsäga någon minderårig gosse, som icke kunnat skriva så fort som fordrats, att han måst sluta, har han alltid gråtit och hjertligen bebt mig få fortfara, churu han genom ferie fått begagna till lek den derigenom vunna ledigheten; och erfarenheten har ofta visat, att gossar vid 9 å 10 år förstått sin sak, och gjort mycket bättre reda för sig än mången vid 17, 18, 19, och 20 års ålder, hvilket jag kan med vittnen intyga och skulle här kunna åberopa gossarnes namn så väl i Finland som Sverige, om jag ansåge sådant passande; ty hvem når för att han är född med ett trögt begrepp, som ansträngning och slit icke en gång förmå hjälpa.

I här under No: 31 intagen Art. ur Malmö Tidning, säger anmärkaren (churu han intet tog den ringaste kännedom om min undervisning, som han troligen saknat förmåge att bedömma), att jag "låt gossarne efter dictamen afskrifva Bokhålleriet i concept, utan att jag förklarade för dem det ringaste deraf;" tusentals personer kunna likväl bevisa, att jag på det noggrannaste sätt förklarar allt hvad som föredrages, och att det just är detta, som lifvar och fångslar gossarnes uppmärksamhet, utan att trötta dem, så att de ofta utaf interesse för arbetet glömma bort såväl spis- som lektimmar; att jag alldrig förbjuder någon elev medtaga "sina bokhålleriböcker," kunna samma personer äfven bevisa. — Att jag för en sak som ej skulle medföra det ringaste gagn, arbetade med en sådan mängd gossar som finnas i Malmö skola, med den största ansträngning från kl. 5 om morgonen till kl. 8 på aftonen; med undantag af en knapp timme till middag, och det utan att påräkna emottaga, eller vilja emottaga den ringaste ersättning eller belöning för min hafda möda, torde väl synas så ovanligt, att det saknar motstycke, och då jag af undervisningen såsom helt och hållet gagnlös ej kunde hafva någon den ringaste inre belöning, så fordras i sanning ett sådant rättsbegrepp, som Herr M. I. ros bevisat sig ega, för att kunna gifva sin sons lärare en sådan belöning för sin outtröttliga möda.

Denna hedersmans råd, att jag skulle efterlemna ett exemplar för att af gossarne afskrifvas, bevisar äfven att han ej egde

den ringaste kännedom om mitt sätt att undervisa, ty hvarest från skulle detta exemplar tagas då jag aldrig medför några böcker, utan extempore dicerar allt hvad som skrives, således med mera lätthet behandlar de ämnen som föredragas och förenar dem med för Gossarne kända händelser och personer, så att arbetet får ett dubbelt större och lärarikare intresse, än annars vore fallet.

Andra gången jag var i Malmö, tillkännagafs för mig (ehuru jag vist icke forskade derefter) att A. n. skref denna smädelse emot sin öfvertygelse, blott derföre att några af Elevernas Föräldrar ville visa mig en erkänsla hvarest de anmodade honom att deltaga, men hvilken belöning jag undanbad mig utan anmärkarens vetskap, då han skref smädelsen i ångsten öfver sin förmodade förlorade Rdr. Allt detta torde tillräckligt belysa hans karakter, och äfven bevisa att det finnas personer, som gerna låta sina barn begagna sig af min undervisning. — Hyar och en förständig människa torde väl inse, att, hade anmärkaren varit missbetäten med sin Sons undervisning, så hade jag väl icke till sista minuten af min lektion i Malmö, behöft arbeta med hans af naturen tröga, och å förståndet och fattningens vägnar icke ovanliga Son, hvartill hans många kamrater äro lefvande vittnen, och bland hvilka funnos Gossar med de ovanliga natursgåfvor och städade uppföranden, (såsom Primus i Rektorsklassen m. fl. i Malmö Skola) att de för sin flit och vetgirighet samt ovanliga hufvuden, alltid förvaras hos mig i *de skönaste minnen*.

Anmärkningen torde äfven vara ett bevis på den ekonomiska fördelen af mina resor. Carlskrona den 1 Januari 1845.

A. P. Bromander.

N:o 38.

Calmar. Sistolidne gårdag höll Hr Bromander offentlig examen uti Skolhusets Sollennitetssal med de elever, som af honom här åtnjutit undervisning i handelsvetenskapen och åhördes med mycket nöje af de få, som bevistade densumma, hvilka alltid i tacksamt minne skola förvara Hr B:s nitiska och oegennyttiga bemödande, i sitt fack, för den uppväxande skolungdomen.

(*Barometern* $\frac{29}{10}$ 42.)

N:o 39.

Gefle. Hr Bromander höll söndags e. m., i närvaro af Hr Gref. och Landshöf., församl. Pastor och ett talrikt antal andre stadens invånare, examen med de ynglingar, som här begagnat hans korta kostnadsfria undervisning i dubbla Italienska Bokhålleriet, och han afreste i går morgon till de norra städerna, i ändamål att äfven der erbjuda studerande sitt oegennyttiga biträde. Vi tro oss kunna bestämdt, det han här icke tillgodonjöt någon annan belöning för sin möda, än det nöje han fann uti att hafva varit nyttig, och anse oss böra till ungdomens heder uttala hans omdöme om den, att, neml. han

uti ingen af de städer, han i lika ändamål besökt, funnit
 ynglingarne mera uppmärksamma och sedliga.

(*Gefleb. L. T. 26 43.*)

N:o 40.

Lund. (Insändt.) De studerande vil universitetet härstädes, som haft den fördelen, att kostnadsfritt njuta Hr A. P. Bromanders undervisning i det s. k. dubbla Italienska Bokhålleriet, få härmedelst offentligen hembära honom sin tack för det redliga nit och den osparda möda, han derunder städe ådagalade

(*N. Sk. Corresp. 30 44.*)

N:o 41.

Carlshamn. Vid den examen, som Hr Secreter Bromander den 23 ds höll i härvarande Lärdoms-Skola med dertill hörande ungdom, rättfärdigade denna ungdom på ett tillfredställande sätt de många hedrande vitsord, som välbemalte Hr Secreter från flerfaldiga andra orter erhållit om både dess berömliga nit och dess lyckliga förmåga, att på kort tid bibringa tydlig och säker kännedom uti det dubbla Italienska Bokhålleriet. Belåtenheten var allmän och den tacksamhet, som Skolans älskade och vördade Rector tolkade, delades af så väl Skolungdomen, som af närvarande föräldrar, målsmän och bildningens vänner i öfrigt. Ju mer ovanligt det är, att sålunda gratis göra oppoffringar för det tillväxande slägtet, desto mer förtjent af de redliges bifall måste det äfven vara, och då här och der funnits de som häråt sökt framkasta skuggor af det svarta uti deras egna hjertan, så är det för oss kär pligt att lika offentligt betyga vår högaktning för det ädla af nyttig verksamhet i hvad form som helst den visar sig välgörande för vårt slägte.

(*Nya Carlshamns Tidn. 27 44.*)

N:o 42.

Carlshamn. Vi hade tillfälle att sistl. Måndag öfvervara hr Sekreteraren Bromanders examen med sina elever, 62 till antalet och alla varande ynglingar vid publika undervisningsverket härstädes. Denna examen, så ovanlig i afseende på det kunskapsämne, som meddelats dem, var dock af egenskap att väcka intresse så väl hos eleverna sjefve som åtnjutit den kostnadsfria undervisning, som äfven hos alla dem, hvilka nu hade ett angenämt tillfälle att afhöra prof af de framsteg eleverna, under den korta men väl använda tiden, ådagalaggt; framsteg, hvilka i en kommande tid, då ynglingarna inträda i olika yrken och befattningar i lifvet säkerligen skola vara dem till nytta och lemna en rik skörd af tillfredsställelse. Det är bekant att d. s. k. Dubbla Italienska Bokhålleriet, som numera är känt och användt öfver allt inom den civiliserade verlden, är af största vigt för affärsmän, emedan de genom detsamma kunna på ett systematiskt och redigt sätt för ögat åskådliggöra hela sin finansiella ställning och till alla dess minsta delar inhemta en fallständig öfersigt deraf. Det är icke uteslutande för köpmän detta bokföringssätt är användbart, utan äfven för hvarje annan person, som har en, om än aldrig så liten, ekonomi att vårda,

och deråt vill skänka ordning och noggrannhet. Det kan således anses med rätta såsom en stödjepunkt, en ledtråd för det praktiska lifvets bestyr, hvilken, då den tidigt i ungdomen inhemtas, väcker sinne för ordning, och sysselsätter eftertankan på ett tillfredsställande sätt. För jordbrukaren har detta bokhålleri blifvit af många så väl engelska som tyska landthushållare ausedt såsom förträffligt och på det högsta lofordadt: hvarföre således dess nytta äfven i detta hänseende är för alla, som egna sig åt landthushållning, oumbärlig. Hvad nu hr Bromanders undervisnings-method angår, är den enkel, lättfattlig och underhållande. Hr Bromander följer icke slafviskt någon bestämd författare, utan bildar sig, till följe af den grundliga och viltomfattande kämbedom hän äger i nämnde bokföringsätt, ett eget system, och, genom sitt muntliga föredrag, hvarunder han alltid lämpar sig efter hvarje elevs olika uppfattningsförmåga, på ett högst förvånande sätt väcker och underhåller elevernas uppmärksamhet. Vid hans examen förundrade det oss att få höra äfven minderåriga gossar redigt och tydligt svara för sig och utveckla sina begrepp; hvilket bevittnade att hvad de inhemtat lydte icke endast under minnets utan äfven under eftertankans och förståndets inflytelse. I allmänhet redogjorde ynglingarna för sig på ett sätt, som visade de lyckligaste resultatet af den nitiske och ontröttlige lärarens flit och bemödande i bibringandet af undervisningen, och säkerligen skall ingen, som hade tillfälle öfvervara examen, utan med sann tillfredsställelse påminna sig denna vackra tilldragelsen af ett förhållande så ovanligt i dessa tider: att en person, ledd endast af nitet att gagna sitt fäderneslands ungdom, med så mycket oegennyttja, själfuppföfning och möda handleder densamma uti en så nyttig kunskapsgren som den ofvannämnda. Det gifs en bokföring, den menskligheten måste skatta högt vid alla tillfällen af lifvet, och denna är hjertats, tacksamhetskänslans. Det är här hr Bromander har ett conto, hvars debet är stort och betydelsefullt för alla så väl lärjungar som föräldrar och målsmän, hvilka måste anse sig till honom stadna i förbindelse för den välgörande och hedrande verksamhet, hvarigenom han äfven härstädes beredt ut sig ett aktadt namn och ett kärt minne. För att emedlertid äfven i materielit hänseende kunna i någon mån få ådagalägga ett bevis af sin erkänsla, öfverlemnades, såsom ett anspråkslöst minne, af skol-ynglingarne åt hr Bromander ett par vackra silfverljusstakar, och efter examens slut tolkade Skolans Rektor så väl å egna som föräldrars vägnar, i varma och hjertliga ordalag deras oinskränkta högaktning, erkänsla och tillgifvenhet för den oegennyttige lärarens ospårda möda med skolungdomen härstädes. Särskildt är det för oss en angenäm pligt att äfven i närvarande fall få utgöra en tolk af samhällets tänkesätt, och offentligt förklara hr Bromander dess förbindelse för det besök, hvarmed äfven vår stad blifvit hedrad.

(Mjølner 28 44.)

N:o 43.

"**Carlskrona.** Herr A. P. Bromander, som en månads tid uppehållit sig här för att lemna undervisning i Italienska Bokhålleriet, dels gratis åt de Skol-*yn*glingar samt Handels-elever i Söndags-skolan, som velat sig deraf begagna, dels privat åt Handels-elever m. fl., höll förliden Tisdag offentlig examen, hvilken med särdeles nöje afhöordes af de många personer, som densamma öfvervoro. E-lverne gjorde i allmänhet mycket god reda för sig, och man måste nästan förundra sig öfver, att det på så kort tid lyckats läraren bibringa disciplarne, deraf en del med ganska klen underbyggnad, så klara begrepp om en redig, ordentlig och enkel bokföringsmethod. Den tacksamhet och erkänsla, Hr Bromander öfverallt skördat för sitt nit och sin oegennyttiga verksamhet för ett nyttigt och vackert mål, följer honom äfven härifrån, då han nu lemnar Carlskrona, för att taga vägen öfver Wexiö." (Najaden § 45.)

N:o 44.

"**Wexiö.** Notarien Hr A. P. Bromander anställde i går, i närvaro af Hr Grefven och Landshöfdingen, samt åtskilliga af Stadens öfriga Innevånare, examen med de få *yn*glingar som ansett för sin framtid nyttigt bevista hans undervisning i Bokföringskonsten, och dessa ådagalade rätt vackra prof på inhemtade kunskaper i detta för affärlifvet ganska nödiga ämne, ehuru de derpå uppförat endast omkring 14 dagars tid. Detta förhållande vittnar emedertid lika mycket om den oegennyttige Lärarens osparade möda, som förmåga att på så kort tid kunna bibringa sina helt unga elever en detaljerad insigt i bokföringen, att de med lätthet besvarade de frågor som ställdes på dem, och för öfrigt kunde de nöjaktigt redogöra för allt hvad de under denna inskränkta tid haft tillfälle inhemta. Herr Bromander anlände hit till staden i den adla afsigten att här som annorstädes i Riket, utan ersättning erbjuda sin undervisning åt Skolungdomen i allmänhet; men beklagligen inträffade omständigheter, som, i forening med Herr B:s bestämda resetur, föranelde, att högst få elever uppskattade värdet af denna hans vackra sjelfupppoffring. Vi tro oss likväl af flera skäl gå fleras önskan till mötes, då vi härmed bedja Hr Bromander vara välkommen hit en annan gång t. ex. till sommaren, vid hvilken tid han troligen äfven här skulle kunna påräkna ett större antal elever, som inse nyttan af Herr B:s bokföringsmethod. Herr Bromander afreser i morgon till Jönköping för att äfvenledes der undervisa ungdomen." (Wexiö L. T. § 45.)

N:o 45.

"**Jönköping.** Ehuru Herr A. P. Bromander, under föga mer än 3:ne veckors tid, åt 60 *yn*glingar ur härvarande Lärdoms- och Apologistkolor meddelat undervisning i Bokföringskonsten efter dubbla Italienska methoden, ådagalades, vid den, Måndagen den 31 sistl. Mars med dem hållna examen, att de fleste, med en i förhållande till deras ålder och underbyggnad övanteda reda, klarhet

"och säkerhet uppfattat lärarens föredrag. Flere af dem röjde att de
 "med det lifligaste interesse omfattat saken, och för dessa böra fort-
 "sätta öfningar på egen hand bära de bästa frukter för framtiden.
 "Herr Bromanders skicklighet i den kunskapsart han föredrager, är
 "utom allt tvifvel, likasom hans outröttlighet, nit och oegennytta äro
 "öfver allt beröm: han är entusiast för sin sak, och som sådan ar-
 "betar han, samt tyckes anse för sin största belöning att finna sig
 "omgifven af ynglingar, hvilka lika innerligt som han sjelf, intres-
 "sera sig för hvad han meddelar dem." (Jönk. T. $\frac{2}{3}$ 45.)

N:o 46.

"= "Herr Bromander hade i går examen med härvarande skolung-
 "dom uti dubbla Italienska bokhålleriet. Man kan icke neka, att gos-
 "sarne i allmänhet gjorde väl reda för sig, churu det väl derföre
 "icke får antagas att de ännu kunna praktiskt tillämpa sin kunskap.*)
 "Emellertid har Herr Bromander gjort sig mycken möda och ådaga-
 "laggt en stor ihärdighet, destomera ovanlig, som han icke oss vet-
 "terligen åtnjutit någon uppmuntran. Mannen synes lefva för en idé,
 "som visserligen kan synas andra egen, men som tvifvelsutän ändock
 "förtjenar att respekteras." (Jönköpingsbl. $\frac{1}{2}$ 45.)

*) Läraren har likväl erfarit att hans Elever, lika väl som de
 från andra bildningsanstalter "kunna tillämpa sin kunskap". E-
 leven må sedan varit Magister, Jurist, Militär, Köpman, Skol-
 gosse eller egt och innehafvit hvad bildningsgrad, embete eller
 tjänst som helst. Erfarenheten har ock visat att yngre perso-
 ner kunna lika väl både fatta och begripa som äldre och stund-
 om äfven bättre. Men icke bör man väl begära att en Elev,
 utgången ur navigationsskolan om också med högsta videtur,
 genast skall öfvertaga befälet ombord, om han på sjön förut
 aldrig varit.

N:o 47.

"**Göteborg.** Herr A. P. Bromander, som under loppet af
 "den sistförflutna månaden uppehållit sig härstädes och åt icke min-
 "dre än 87 ynglingar och gossar, dels vid härvarande Apologistsko-
 "la, och dels vid Chalmerska Slöjdskolan och stadens Barnhus, gra-
 "tis meddelat undervisning i det dubbla Italienska bokhålleriet och
 "åtskillige med det sammanhang egande kunskapsämnen, afreser i
 "dessa dagar härifrån till Wenersborg, för att äfven der, liksom öf-
 "verallt, hvarest han någon längre eller kortare tid vistats, verka
 "och gagna i den rigtning, som han valt till vädjobana för sina fi-
 "lantropiska sträfanden. Man vet icke hvilket man hos Herr Bro-
 "mander mer skall beundra, antingen den oegennyttiga idé, som ut-
 "gör motivet till hans verksamhet, eller sjelfva det rastlösa, ihärdiga
 "och lyckliga sätt, hvarpå han till andras gagn förverkligar densam-
 "ma. Låt äfven vara, att i denna idé icke ligger någonting egentli-
 "gen stort och upphöjdt, icke något i samfundslifvet och dess förhål-
 "landen djupt ingripande, icke något, som, i likhet med intelligen-

"sens verksamhet inom det industriella området, bryter nya banor
 "för spekulationsandan och nationalvälmågan: det är i alla fall vac-
 "kert, ädelt och aktningsvärdt att lefva för att vara sina medborga-
 "re nyttig; att sträfva för utvidgandet af deras kunskaper, om och
 "blott i en bigren af det menskliga vetandet; att, så vidt i menni-
 "skoförmåga står, "ockra med det pund Herren förlänat." Detta gör
 "i sanning Herr Bromander, och han har äfven alltid den glädjen
 "att se sina bemedanden krönas med framgång, både här och annor-
 "städes, hvarom bland annat de ampla videtur, som från så många
 "olika håll blifvit honom tilldelade, bära de mest ojäfaktiga vittnes-
 "börd. Vi önske af hjertat Herr Bromander en lycklig resa, fram-
 "gång i alla hans förehafvanden och att han icke måtte förtrottas i
 "det mödosamma och föga lönande kall, som han frivilligt till sina
 "unge landsmäns gagn sig åtagit."

(Götheborgs H. o. S. T. § 45.)

N:o 48.

"*Wenersborg.* Sedan Herr Notarien A. P. Bromander under
 "nära 3 veckors tid lemnat kostnadsfri undervisning åt åtskillige af
 "Studerande ungdomen härstädes uti dubbla Italienska Bokhålleriet,
 "förrättades Examen med Eleverne sistl. Lördag den 28 Juni i när-
 "varo af Herr Landshöfdingen och Commendeuren Sandelhielm samt
 "Stadens Pastor med flera, hvarvid de flesta af Eleverne försvarligt
 "och de öfrige berömligt, allt efter ålder och fattningsförmåga, re-
 "dogjorde för de ämnen som omfattade Informationen; och om icke
 "Herr Bromander med den rastlösa ifver och ansträngning som skedd,
 "påskyndat undervisningen, synes det icke möjligt, att Eleverne på
 "så kort tid kunnat med den grundlighet uppfatta Läroämnena, som
 "de vid Examen ådagalade sig hafva gjordt. Det lärer Herr Bro-
 "mander i öfrigt till mycken heder, att han med lika beredvillighet
 "meddelar undervisning, ehvad någon betalande finnes bland Ele-
 "verne eller icke finnes, hvilket senare här varit fallet.

"Efter slutad Examen tillställdes Herr Bromander af Eleverne,
 "såsom minne af dem, ett Skriftd af Silfver med passende Inskrip-
 "tion, hvilken ringa gifva visserligen icke kan anses såsom ersätt-
 "ning för Herr Bromanders möda utan endast såsom en gård af
 "ynglingarnes varma tacksamhet."

(Wenersb. W. § 45.)

Rättelser:

Sid. 15	raden 5	står:	19	läs:	9
— 27	— 11	—	$\frac{1}{3}$ 43	—	$\frac{2}{7}$ 43.
— 39	— 23	skall stå	(Malmö Tidning d.	$\frac{3}{7}$ 44.)	
— 41	— 16	står:	ferie	läs:	ferier
— 41	— 24	—	förmåge	—	förmåga
— 41	— 47	—	outröttliga möda	—	möda

Herr Secreteraren A. P. Bromander, från Stockholm, med afsigt att uppehålla sig här i staden, har haft den godheten att erbjuda härvarande skolungdom fri undervisning i det så kallade dubbla Italienska Bokhålleriet, hvarföre jag å ungdomens vägnar får hembära Herr Bromander min hjertliga tacksägelse. Som dock bland de, under nu påstående ferier, fåtaliga ynglingarne endast ett mindre antal kunnat af detta förmånliga och oegennyttiga anbud sig begagna, har Herr Bromander ansett sin verksamhet kunna å annor ort för ett större antal lärjungar nyttigare användas och beslutit afresa, dock med godhetsfullt löfte att, om framdeles ett tillräckligt antal här anmäler sig, hit återkomma. Hvilket allt, på begäran, härmed meddelas. Helsingborg d. 8 Aug. 1844.

Simon Hendeberg.

Phil. Mag. t. f. v. Rector.

H. Herr Notarien Bromander, som, i afsigt att gifva lectioner uti dubbla Italienska Bokhålleriet, ankommit hit till staden, har ädelmodigt erbjudit sig att meddela en sådan kostnadsfri undervisning åt dem af härvarande L. Lärdomsskolas ungdom, som vore qualificerade att af ett så utmärkt gynnande tillfälle sig med all fördel begagna; men då endast ett högst inskränkt antal af Elever i och utom skolan, för närvarande, kunnat anmäla sig, och Herr Notarien Bromander af denna anledning afstått från sin tillämnade undervisningsplan, har jag icke desto mindre velat å skolans vägnar förklara Herr Notarien den högsta förbindelse och tacksamhet. Mariaestad d. 13 Decbr. 1845.

J. P. Stenberg.

v. Rect. Sch.

(Sigill.)

Som endast få af de skolgossar, som för närvarande vistas här i staden, hunnit till den ålder, att de med fördel kunna begagna den undervisning uti Italienska Bokhålleriet, som Herr Notarien A. P. Bromander erbjudit sig att äfven här kostnadsfritt meddela, och Herr Bromander af denna orsak icke kunnat sin föresats fullfölja, har jag dock ansett för en kär pligt, att å skolans vägnar betyga honom min förbindligaste tacksamhet för hans yttrade ädla och oegennyttiga afsigt. Borås d. 22 Dec. 1845.

A. P. Stenholm.

v. Rector vid Borås Stads-skola.

Att Herr Notarien A. P. Bromander, under loppet af nästförlidna och nu innevarande år, trenne särskilda gånger erbjudit sig att åt härvarande Gymnasii- och skol-ungdom meddela kostnadsfri undervisning i Bokhålleriet, men att detta välvilliga anbud här icke blifvit begagnadt, dels emedan Herr Bromander tvenne gånger icke kunnat afvakta afläget boende föräldrars och målsmäns svar, dels emedan han, en gång,

under påstående julferier icke erhållit flera än trenne lärjungar, — får jag på begäran härigenom intyga. Skara den 11 April 1846.

J. A. Butsch,
Biskop i Skara Stift.

Herr Notarien A. P. Bromander uppehöll sig den 9:de och 10:de sistledne December här, i den sjelfuppoffrande afsigt, att åt vår Skolungdom erbjuda kostnadsfri undervisning i Italienska Bokhålleriet. Denna sällsporda företeelse väckte hos de unga ett lifligt interesse, hälst de flestes föräldrar lefva i tortfiga omständigheter och de sjelfve nu, utan deras medverkan, kunde inhemta den insigt i denna för all medborgerlighet högst gagneliga kunskapsgren, att ljusare framtidsförhoppningar om bergning för dem härigenom uppgingo. Men, emedan desse unga, med få undantag, om några dagar skulle resa hem till julferien, så kunde de ej begagna detta af en så utmärkt lärare, som Notarien Bromander, enligt de många aktningvärde in- och utländska betygs utsago, måste vara gjorda ädla anbudet. Med de några i staden boende och här öfver julen kvarblifvande hade en så stor uppoffring varit mindre tillfredställande, isynnerhet då Notarien Bromander under samma tid hoppades i Kuopio få ett större antal ynglingar och sålunda för det allmänna bereda ett större gagn. Detta har jag äran med den djupaste högaktning intyga.

Nyslott den 17:de April 1848. *Berndt Wilhelm Brunow*,
Conrector vid Högre Elementar-
Skolan i Nyslott.
(Sigill.)

Herr A. P. Bromander har, enligt eget erbjudande, lemnat de af härvarande Elementarskolas ungdom, som deraf velat sig begagna, kostnadsfri undervisning i det dubbla Bokhålleriet och visse i sammanhang dermed i det praktiska lifvet städse förekommande frågor; och då, vid den offentliga examen som förliden gårdag anställdes, ungdomen ådagalade sådane prof af insigter och ett redigt ämnets uppfattning, de der, i förhållande till den ganska korta lärotiden, ej varit att förvänta, men hvilka lika mycket vitsorda läromethodens godhet som lärarens förtjenstfulla nit och de undervisades uppmärksamhet; är det mig ett nöje att för en sådan Herr Bromanders oegennyttiga och gagnande verksamhet betyga honom min högaktning och erkänsla. Östersund den 21 Sept. 1848.

Jac. Axel Dahlström
Landshöfding öfver Jemtlands Län.

Äfven till vår aflägsna landsort har Herr Notarien A. P. Bromander sträckt sin gagnande verksamhet, i det han ifrån d. 24:de Augusti till den 20:de September kostnadsfritt undervisat 12 af Elementar-skolans i Östersund elever i dubb-

la Italienska Bokhålleriet. Den examen, som Herr Bromander sistnämnde dag anställde i flere kunniga personers närvaro vitsordade på ett fördelaktigt sätt Herr Bromanders ovanliga undervisningsskicklighet, hvarigenom det ock endast kunnat blifva möjligt att på denna korta tid bibringa lärjungar, förut främmande för all slags bokföring, klara och rediga insigter i ett ämne, som hittills varit ansedt för svårt och inveckladt. Utom skickligheten förtjenar Herr Bromanders nit och oegennyttiga uppoffring så mycket större loford, som i anseende till lärjungarnes oförmåga, ej ringaste ersättning kunnat erhållas. Jemte det jag härmedelst enskilt får betyga Herr Bromander min stora högaktning, kan jag tillika försäkra om deras varma tacksamhet, hvilka veta att rätt uppskatta värdet af det goda, som Herr Bromander här utträttat. Östersund d. 21 September 1848.

J. Nordquist.
Rector Scholæ.
(Sigill.)

Ann.

Då i Östersund inga andra än 12 af skolans disciplar begagnade min undervisning, så har jag hittills inom Sverige för ett så ringa antal, ej förr gjort en så lång besvärlig resa och uppoffrat så mycken tid och penningar utan all slags materiell belöning eller tillfälle till någon annan sysselsättning än nyssnämnde gossars undervisning.

För att fullgöra mitt frivilliga åtagande, att undervisa all skolungdom i mitt Fädernesland, och Östersunds skola var den enda som återstod, så beslöt jag i Petersburg vid choleras utbrott den 25 Juni detta år, att resa till Jemtland öfver Haparanda och under vägen läsa med skolungdomen i Luleå och Piteå, hvilka städer jag äfven 1843 i sådant afseende under skolfierne besökte; men hvarken då eller i somras var ett så stort antal hemma att jag kunde börja undervisningen.

Resan från Petersburg till Helsingfors, med logis och vivres under resan 40 mil 18 Silf:rb. 5 kp.

Resan från Helsingfors till Tavastehus och Tammerfors, samt åter till Tavastehus; derifrån resan fortsattes åt Torneå och Haparanda öfver Björneborg, Christinæstad, Wasa, Ny Carleby, Jacobsstad, Gamla Carleby, Brahestad, Uleåborg och Torneå, samt till Haparanda; med logis och vivres, samt några dagars uppehåll i nästan hvarje af nyssnämnde städer, 120 $\frac{1}{4}$ mil 93 Silf:rb. 95 kp.

Svenska mil 160 $\frac{1}{4}$ — 112 Silf:rb. — — = R. Rd. 326: 52.

Resan från Haparanda öfver Luleå, Piteå, Umeå och Her-
Transport 160 $\frac{1}{4}$ — — — — — R. Rd. 326: 52.

Transport 160 $\frac{1}{4}$ — — — Rd. 526: 52.
 nösand och sedan efter Ångermanelfven förbi Graninge till
 Östersund, (under hvilken väg, en 2 mils lång sjö måste roen-
 de passeras;) med logis och vivres, samt någon dags uppehåll
 å somliga ställen..... 97 $\frac{1}{2}$ — — — 108: 28.

Logis och vivres i Östersund..... 26: 26.

Under väntan på skolgossarnes inkommande vid termins bör-
 jan, företog jag den 7 Augusti en resa till Trondhjem och besökte
 Tenforsen, Åreskutan och Huså Hytta m. fl. Logis och vivres
 samt fram- och återresan 55 — — — 109: 24.

En månads ytterligare logis och vivres i Östersund
 uader lection, samt resan till Sundsvall med vivres
 18 $\frac{1}{4}$ — — — — 49: 24.

Resan från Sundsvall till Gefle, Upsala och Stockholm
 med logis och vivres samt för öfrigt oundvikliga utgifter
 41 $\frac{1}{4}$ — — — — 75: 56.

Vagnpenningar och tvättnoter, samt skodons reparationer
 och drickespenningar m. m. under 5 $\frac{1}{4}$ månad 56: 45. 8.

Summa 572 $\frac{1}{4}$ Sv. mil = Rdr 751: 21 8.

Hade jag vetat att endast penningar för Östersunds borg-
 gare haft värde, så hade väl för mig ingenting varit lättare,
 än att skänka deras stad blott hälften af de nu uppoffrade
 751 Rdr, då jag haft mer än 575 Rdr i behåll och ej infun-
 nit mig och gifvit lectioner, och om jag sedan rest derigenom
 hade jag säkert varit välkommen och dessutom haft i behåll
 en fjerdedel af innevarande år, ett af mina bästa af min ål-
 der, att med idoghet och krafter använda för min framtids
 ekonomiska väl, eller ock för andras, på någon såvida tack-
 sammare ort, att jag kunnat under samma tid undervisa öf-
 ver 100 gånger större antal.

I Östersund yttrades väl, att när några af de af mig un-
 derviste gossar blifva betydande män i staten, så glömma de
 mig säkert icke på min ålderdom; men nog har jag lärt kän-
 na människan och vet huruvida man på sådant bör bygga
 förhoppningar.

Den redbare och aktningvärde H:r. Rector Bugge i Trond-
 hjem skaffade mig der betalande Elever, hvilka jag, för att
 ej bryta ett gifvet löfte, afstod för Östersunds Stad och Skola;
 ty samma dag den 7 Augusti, då jag reste åt Norrige, an-
 mälte sig 5:ne Handelsbetjenter hvilka skrifteligen förbundo sig,
 att emot ett bestämdt pris vid min återkomst till Östersund
 begagna mina lectioner, hvilket sedan aldrig skedde.

Stockholm den 6 October 1848.

A. P. Bromander.

Af den kostnadsfria undervisning uti dubbla Italienska bokhålleriet, Herr Notarien P. A. Bromander benäget erbjudit ungdomen vid Stadens offentliga Läroverk, hafva endast eleverna vid Apologistskolan, Chalmerska Institutet och några vid Stadens barnhus, haft tillfälle att under innevarande lärotermin, till ett sammanräknadt antal af 89, sig begagna. En vid denna undervisning ådagalaggd klar framställningsgåfva, grundlighet och outtröttligt bemödande, har äfven härstädes gjort Herr Bromander berättigad till det loford, hvarmed hans förtjenst från många orter inom Sverige och Finland blifvit offentligen vitsordad. Jag anser mig skyldig att, på ungdomens och dess målsmäns vägnar, hembära denne nitiska Lärare tacksägelse för hans osparda möda, att på den korta tiden af 5 veckor hafva meddelat detta stora antal af elever en sådan kännedom af ämnet, att de fleste vid anställd slutexamen, enligt sakkunnige personers omdöme, aflade tillfredsställande och rediga svar, som bevitnade, att åt dem alla — af olika ålder, anlag och vilkor, — en lika noggrann uppmärksamhet blifvit lemnad, utan att der vid varit beräknad annan belöning, än den, hvarmed framstegen i kunskaper glädja en rättsinnig Lärare. Götheborg d. 5 Juni 1845.

A. Bruhn.

(Biskop i Götheborgs stift.)

Den välvilliga uppmärksamhet, med hvilken Herr Notarien A. P. Bromander använder sin sakkunskap till Ungdomens gagn, har sträckt sig äfven till Chalmerska Slöjd-Skolans Elever, af hvilka det betydliga antalet 42, utan anspråk på ersättning, fått begagna undervisning i Bokföringskonsten. Då en grundlig kännedom af denna konst, inhemtad genom ett lyckligt för-enadt sammanhang af föreskrifter med deras praktiska användning, för samfundslifvet i allmänhet och idkare af industriela yrken i synnerhet, är af vikt, har ofvanbemälda Technologiska Läroanstalts Direktion sett sig med så mycket större nöje kunna omfatta tillfället att för Herr Bromander yttra denna Läroanstalts och hennes Elevers tacksamma belåtenhet med det nit och

Tillägg till Bromanders betyg -

den oegennyttiga försakelse af tid och möda, hvilka den aktningvärde Läraren till de sistnämndes förmon användt, som ett sådant handlingssätt tillhör de prisvärda sällsynheter, hvilka mången gång ej blifva uppskattade till deras rätta värde. Götheborg den 4 Juni 1845.

På Direktionens vägnar

Carl G. Löwenhielm.

(General m. m. samt Landshöfving öfver Götheborgs och Bohus Län.)

Carl Palmstedt.

Föreståndare för Chalmerska Slöjd-Skolan.

Notarien Herr A. P. Bromander har, efter af honom gjordt anbud att lemna ungdomen vid härvarande Högre Apologist-Skola kostnadsfri undervisning uti dubbla Italienska Bokhålleriet, med H. H. Ephori minne, densamme begynt den 18 April samt oafbrutet fortsatt till den 26 Maj. Vid i dag hållen examen, hvilken bevisades af ett ej obetydligt antal personer, lemnade de fleste bland ungdomen, hvilka till ett antal af 38 Elever från H. Apologist-Skolan njutit undervisning, sådana svar å de uti nämnda kunskapsämne framställda frågor, att de enligt flere sakkunnige personers intyg, öfverstego den förväntan desse kunnat göra sig om möjligheten att under en så kort tid som lemnats Notarien Herr Bromander, bibringa ungdomen kunskap uti nämnde ämne. Den oförtrutna ihärdighet i förklaringen af de principer, hvarpå bokföringen hvilat, det sorgfälliga nitet, att ingen bland ungdomen skulle undgå att begripa de af honom lemnade upplysningar, ha vållat, att ungdomen med begärlighet omfattat det läroämne Notarien Herr A. P. Bromander för dem framställt, hvarföre jag anser det vara mig en kär pligt att betyga honom på detta sätt min egen samt ungdomens högaktning samt tacksamhet. Götheborg den 26 Maj 1845.

N. Kullberg,

Rector vid H. Apologist-Skolan
i Götheborg:

Notarien Herr A. P. Bromander har under flera veckors tid åt några af gossarne vid Götheborgs Stads

Barnhus gifvit undervisning i dubbla Italienska Bokhålleriet. Som denna undervisning meddelats fullkomligt gratis, och det oaktadt bedrifvits med det nit och allvar, att eleverne vid med dem anställd examen, efter erfarne personers omdöme, ådagalagt goda insigter i de till Bokföring hörande ämnen; kan jag ej underlåta att, å mina disciplars vägnar, uttrycka min varma och hjertliga tacksägelse för Herr Bromander för det uppoffrande nit och den oegennyttiga verksamhet, hvar med Han gagnat dem. Götheborg d. 3 Juni 1845.

J. Wallin,

Lärare å G.borgs Stads Barnhus.

Anm. Undervisningen tog sin början den 18 April; och slutade den 26 Maj med Skolans-, och 2 Juni med Teknologiska Institutets ungdom; således varade undervisningen, nära 6 veckor för den förra och 7 för den sednare.

Att Herr A. P. Bromander, som ungefär 3:ne veckor härstädes gratis undervisat en del af skolgömden uti det Italienska Bokhålleriet, vid den i dag, i flera sakkunnige mäns närvaro, anställda examen befinns hafva bibringat sina elever en i förhållande till den korta undervisningstiden ovanlig färdighet, varder härmed tacksamligen intygadt. Wenersborg den 28 Juni 1845.

C. A. Carlsson,

P. L. Pr.

(Inspector Skole.)

(Sigill.)

Sedan Herr A. P. Bromander ett par veckors tid lemnat kostnadsfri undervisning i det dubbla Italienska Bokhålleriet åt flere af Ynglingarne vid härvarande Högre Apologist-Skola, — hafva desse, under nu anställd examen, ådagalagt prof på goda insigter uti ämnet, — öppet vittnande om Lärarens stora skicklighet och oförtrutna verksamhet; hvilket allt jag med nöje intygar. Wenersborg den 28 Juni 1845.

P. Sandelhielm,

Landshöfding, Ordförande i
Wenersborgs Skol-Direktion.

Anm. I Wenersborg var ingen betalande Elev. Skulle så hända å något ställe att någon läser mot betalning, står jag derföre icke hvarken till personen eller samhället i någon förbindelse, emedan Eleven har full valuta för sina penningar, ehuru icke materiellt. Men tack är jag alltid den stad skyldig, der jag hafvit någon betalande Elev; ty det är ändå en hjälp till kostnadernes bestridande, att icke allt går på egen kassa, som på de flesta ställen är fallet, utan att tala om kläder och resornas kostnad, som på en gång, ofta vid tillfällen medtaga 100:detals Riksdaler.

N:o 43.

"*Carlskrona.* Herr A. P. Bromander, som en månads tid uppehållit sig här för att lemna undervisning i Italienska Bokhålleriet, dels gratis åt de Skol-yinglingar samt Handels-elever i Söndags-skolan, som velat sig deraf begagna, dels privat åt Handels-elever m. fl., höll förliden Tisdag offentlig examen, hvilken med särdeles nöje afhöordes af de många personer, som densamma öfvervoro. E-lleverne gjorde i allmänhet mycket god reda för sig, och man måste nästan förundra sig öfver, att det på så kort tid lyckats läraren bibringa disciplarne, deraf en del med ganska klen underbyggnad, så klara begrepp om en redig, ordentlig och enkel bokföringsmethod. Den tacksamhet och erkänsla, Hr Bromander öfverallt skördade för sitt nit och sin oegennyttiga verksamhet för ett nyttigt och väkert mål, följer honom äfven härifrån, då han nu lemnar Carlskrona, för att taga vägen öfver Wexiö." (Najaden § 45.)

N:o 44.

"*Wexiö.* Notarien Hr A. P. Bromander anställde i går, i närvaro af Hr Grefven och Landshöfdingen, samt åtskilliga af Stadens öfriga Innevånare, examen med de få ynglingar som ansett för sin framtid nyttigt bevista hans undervisning i Bokföringskonsten, och dessa ådagalade rätt vackra prof på inhemtade kunskaper i detta för affarslifvet ganska nödiga ämne, ehuru de derpå uppoffrat endast omkring 14 dagars tid. Detta förhållande vittnar emmedertid lika mycket om den oegennyttige Lärarens osparda möda, som förmåga att på så kort tid kunna bibringa sina helt unga elever en detaljerad insigt i bokföringen, att de med lätthet besvarade de frågor som ställdes på dem, och för öfrigt kunde de nöjaktigt redogöra för allt hvad de under denna inskränkta tid haft tillfälle inhemta. Herr Bromander anlände hit till staden i den adla afsigten att här som annorstädes i Riket, utan ersättning erbjuda sin undervisning åt Skolungdomen i allmänhet; men beklagligen inträffade omständigheter, som, i förening med Herr B:s bestämda resetur, föranledde, att högst få elever uppskattade värdet af denna hans vackra sjelfuppoffring. Vi tro oss likväl af flera skäl gå fleras önskan till mötes, då vi härmed bedja Hr Bromander vara välkommen hit en annan gång t. ex. till sommaren, vid hvilken tid han troligen äfven här skulle kunna påräkna ett större antal elever, som inse nytta af Herr B:s bokföringsmethod. Herr Bromander afreser i morgon till Jönköping för att afvenledes der undervisa ungdomen." (Wexiö L. T. § 45.)

N:o 45.

"*Jönköping.* Ehuru Herr A. P. Bromander, under föga mer än 3:ne veckors tid, åt 60 ynglingar ur härvarande Lärdoms- och Apologistskolor meddelat undervisning i Bokföringskonsten efter dubbla Italienska methoden, ådagalades, vid den, Måndagen den 31 sistsl. Mars med dem hållna examen, att de fleste, med en i förhållande till deras ålder och underbyggnad öväntad reda, klarhet

"och säkerhet uppfattat lärarens föredrag. Flere af dem röjde att de
 "med det lifligaste intressé omfattat saken, och för dessa böra fort-
 "sätta öfningar på egen hand bära de bästa frukter för framtiden.
 "Herr Bromanders skicklighet i den kunskapsart han föredrager, är
 "utom allt tvifvel, likasom hans outröttlighet, nit och oegennyttia äro
 "öfver allt beröm: han är entusiast för sin sak, och som sådan ar-
 "betar han, samt tyckes anse för sin största belöning att finna sig
 "omgifven af ynglingar, hvilka lika innerligt som han sjelf, intres-
 "sera sig för hvad han meddelar dem." (Jönk. T. $\frac{3}{4}$ 45.)

N:o 46.

"Herr Bromander hade i går examen med härvarande skolung-
 "dom uti dubbla Italienska bokhålleriet. Man kan icke neka, att gos-
 "sarne i allmänhet gjorde väl reda för sig, ehuru det väl derföre
 "icke får antagas att de ännu kunna praktiskt tillämpa sin kunskap.*)
 "Emellertid har Herr Bromander gjort sig mycken möda och ådaga-
 "laggt en stor ihärdighet, destomera ovanlig, som han icke oss vet-
 "terligen åtnjutit någon uppmuntran. Mannen synes lefva för en idé,
 "som visserligen kan synas andra egen, men som tvifvelsutän dock
 "förtjenar att respekteras." (Jönköpingsbl. $\frac{1}{4}$ 45.)

*) Läraren har likväl erfarit att hans Elever, lika väl som de
 "från andra bildningsanstalter "kunna tillämpa sin kunskap". E-
 "leven må sedan varit Magister, Jurist, Militär, Köpman, Skol-
 "gosse eller egt och innehafvit hvad bildningsgrad, embete eller
 "tjänst som helst. Erfarenheten har ock visat att yngre perso-
 "ner kunna lika väl både fatta och begripa som äldre och stund-
 "dom äfven bättre. Men icke bör man väl begära att en Elev,
 "utgången ur navigations-skolan om också med högsta videtur,
 "genast skall öfvertaga befälet ombord, om han på sjön förut
 "aldrig varit.

N:o 47.

"**Götheborg.** Herr A. P. Bromander, som under loppet af
 "den sistförflutna månaden uppehållit sig härstädes och åt icke miu-
 "dre än 87 ynglingar och gossar, dels vid härvarande Apologistsko-
 "la, och dels vid Chalmerska Slöjdskolan och stadens Barnhus, gra-
 "tis meddelat undervisning i det dubbla Italienska bokhålleriet och
 "åtskillige med det sammanhang egande kunskapsämnen, afreser i
 "dessa dagar härifrån till Wenersborg, för att äfven der, liksom öf-
 "verallt, hvarst han någon längre eller kortare tid vistats, verka
 "och gagna i den riktning, som han valt till vädjobana för sina fi-
 "lantropiska sträfvanden. Man vet icke hvilket man hos Herr Bro-
 "mander mer skall beundra, antingen den oegennyttiga idé, som ut-
 "gör motivet till hans verksamhet, eller sjelfva det rastlösa, ihärdiga
 "och lyckliga sätt, hvarpå han till andras gagn förverkligar densam-
 "ma. Låt äfven vara, att i denna idé icke ligger någonting egentlig-
 "gen stort och upphöjdt, icke något i samfundslifvet och dess förhål-
 "landen djupt ingripande, icke något, som, i likhet med intelligen-

"sens verksamhet inom det industriella området, bryter nya banor
 "för spekulationsandan och nationalvälmågan: det är i alla fall vac-
 "kert, ädelt och aktningsvärdt att lefva för att vara sina medborga-
 "re nyttig; att sträfva för utvidgandet af deras kunskaper, om och
 "blott i en bigren af det menskliga vetandet; att, så vidt i menni-
 "skoförmåga står, "ockra med det pund Herren förlänat." Detta gör
 "i sanning Herr Bromander, och han har äfven alltid den glädjen
 "att se sina bemödanden krönas med framgång, både här och annor-
 "städes, hvarom bland annat de ampla videtur, som från så många
 "olika håll blifvit honom tilldelade, bära de mest ojäfaktiga vittnes-
 "börd. Vi önske af hjertat Herr Bromander en lycklig resa, fram-
 "gång i alla hans förhafvanden och att han icke måtte förtrottas i
 "det mödosamma och föga lönande kall, som han frivilligt till sina
 "unge landsmäns gagn sig åtagit."

(Götheborgs H. o. S. T. § 45.)

N:o 43.

"*Wenersborg.* Sedan Herr Notarien A. P. Bromander under
 "nära 3 veckors tid lemnat kostnadsfri undervisning åt åtskillige af
 "Studerande ungdomen härstädes uti dubbla Italienska Bokhålleriet,
 "förrättades Examen med Eleverne sistl. Lördag den 28 Juni i när-
 "varo af Herr Landshöfdingen och Commendeuren Sandelhielm samt
 "Stadens Pastor med flera, hvarvid de flesta af Eleverne försvarligt
 "och de öfrige berömligt, allt efter ålder och fattningsförmåga, re-
 "dogjorde för de ämnen som omfattade Informationen; och om icke
 "Herr Bromander med den rastlösa ifver och ansträngning som skedd,
 "påskyndat undervisningen, synes det icke möjligt, att Eleverne på
 "så kort tid kunnat med den grundlighet uppfatta Läroämnen, som
 "de vid Examen ådagalade sig hafva gjordt. Det lärer Herr Bro-
 "mander i öfrigt till mycken heder, att han med lika beredvillighet
 "meddelar undervisning, ehvad någon betalande finnes bland Ele-
 "verne eller icke finnes, hvilket senare här varit fallet.

"Efter slutad Examen tillställdes Herr Bromander af Eleverne,
 "såsom minne af dem, ett Skrifden af Silfver med passande Inscrip-
 "tion, hvilken ringa gifva visser igen icke kan anses såsom ersätt-
 "ning för Herr Bromanders möda utan endast såsom en gärd af
 "ynglingarnes varma tacksamhet."

(Wenersb. W. § 45.)

Rättelser:

Sid. 15	raden 5	står:	19	läs:	9
— 27	— 11	—	$\frac{1}{2}$ 43	—	$\frac{21}{7}$ 43.
— 39	— 23	skall stå	(Malmö Tidning d.	$\frac{2}{7}$ 44.)	
— 41	— 16	står:	ferie	läs:	ferier
— 41	— 24	—	förmåge	—	förmåga
— 41	— 47	—	outröttliga möda	—	möda

CARL JOHAN etc. etc.

(Sveriges, Norriges, Göthes och Wenedes Konung.)

Wår ynnest etc. etc. — Sedan Anders Petter Bromander, hvilken, i anseende till den hos flera af Sveriges Närings-Classer försporda brist på insigter i ett redigt bokhålleri, länge här i hufvudstaden egnat sin tid till undervisnings meddelande i denna kunskapsgren, nu sednast under loppet af förlidet år, ej mindre härstädes, än på åtskilliga andra orter, i berörde ämne kostnadsfritt undervisat ungdomen vid flera allmänna Läroverk, derom äfven åtskilliga i sådant afseende utgifna fördelaktigt vitsordande intyg blifvit företedde, och han derföre, uti ingifven ansökning underdånigst anhållit, det Oss måtte tackas, dels till någon ersättning för den betydligare förlust, sökanden af sådan anledning redan måst vidkännas, och dels på det han, utan allt för stora uppoffringar, äfven må innevarande år komma i tillfälle att uti de Rikets Provinser, der han förut sig icke uppehållit, kunna fortsätta ett lärarekall, hvaraf behofvet och nyttan vore erkända, i Näder tillägga sökanden ett rese-understöd af allmänna medel; men denna ansökan ej kunnat bifallas, enär några Statsmedel för ifrågavarande ändamål icke äro att tillgå: så vele **WI**, med nådigt afseende å Bromanders ägande verkliga förtjenster om ofvan berörde undervisningsgren och i betraktande af sökandens oegennyttiga nit att befordra spridandet af en nyttig kunskap, härmed hafva åt Eder i Näder uppdragit att, på Wåra höga vägnar, betyga Bromander Wårt

Till Bromanders öfverlyssellan.

Nådiga välbehag öfver hans ifrågavarande välförhållande, samt till honom öfverlemnade medaillen i guld af femte storleken med inskrift: «För Medborgerlig förtjenst.» att i blått band med gula kanter å bröstet bäras; hvilken medaille WI nu Bromander i Näder tillägge.

I afseende å präglingen af berörde medaille och kostnads bestridande därför, låte WI nu Nådiga Skrifvelse till Wårt och Rikets Stats-Contoir afgå, och befalle Eder etc. etc.

Stockholms Slott den 11 Mars 1845.

CARL JOHAN.

C. J. HEURLIN.

Att Herr A. P. Bromander i dag uti min närvaro examinerat ett antal Elever vid Sjögestads Landtbruksskola, dem han meddelat undervisning uti Bokhålleri, samt att Eleverne på ett mycket tillfredsställande sätt fullständigt redogjort för Bokhålleriets grunder och utförande uti alla detaljer, äfvensom att Examinator, genom sitt särdeles upplysande sätt att framställa ämnet, visste att fångsla åhörarnes uppmärksamhet; betygas. Linköping den 5:te December 1848.

C. O. Palmstjerna,

(Landshöfding öfver Östergötlands Län samt
R. o. Commendeur af Kongl. Maj:ts Orden m. m.)

Will man utföra en god och nyttig sak, så böra äfven då ej brukets och fåfångans fordringar förbises; dessa äro också uppfyllda af de hundradetals förestående vitsorden; ehuru jag med endast dem skulle kunna uträtta intet, utan en utmärkt god helsa och egen kassa; erfarenheten har visat, hvad som kan göras med dessa förenade. Betyg öfver mina åtagandens fullgörande behöfver jag i öfrigt visst inga andra, än dem, som förvaras inom tusendetals ynglingars inre medvetande, och dessa ynglingar kunna ock, i den mån de erhålla högre bildning och blifva mogna för lifvets mångfaldiga goda och nyttiga bestyr och komma i tillfälle att praktiskt utöfva min undervisning, äfven dömma om min skicklighet. — Skulle så hända å något ställe, att någon läser mot betalning, står jag derföre icke hvarken till personen eller samhället i någon förbindelse, emedan Eleven har full valuta för sina penningar, ehuru icke materiellt. Men tack är jag alltid den stad skyldig, der jag haft någon betalande Elev; ty det är ändå en hjälp till kostnadernes bestridande, att icke allt går på egen kassa, som på de flesta ställen är fallet, utan att tala om kläder och resornas kostnad, som på en gång ofta vid tillfällen medtaga 100:detals Riksdaler. Stockholm i Juli 1847.

A. P. Bromander.

Herr Notarien A. P. Bromander har under en månads tid lemnat Eleverne vid härvarande Landbruksskola undervisning uti det dubbla Italienska Bokhålleriet lämpadt till Landtbruk, äfvensom uti flera i allmänna lifvet förekommande aflärsförhållanden; och få undertecknade, som med serdeles interesse följt denna undervisning, intyga, att Herr Notarien Bromander med utmärkt klarhet, reda och precision samt med outtröttlig flit, under denna korta tid lyckats bibringa Eleverna dessa för hvarje aflärsman så nyttiga lärdomar; och få vi derjemte nöjet förklara, att vår förbindelse till Herr Bromander för sin osparda möda och gagnande verksamhet är så mycket större, som vi fått tillfälle göra bekantskap med Herr Bromanders välkända men högst ovanliga oppoffrande oegennyttia. Sjögestad den 6 Dec. 1843.

J. F. Wiger.

Sv. Wilh. Moberg.

(Föreståndare för
Sjögestads Landtbruks-Institut.)
(Sigill.)

(Philosophiæ Magister och 1:ste
Lärare vid Sjögestads Landt-
bruks-Institut.) (Sigill.)

”Vid en för H:r Notar. A. P. Bromander efter afslutad undervisning gifven middagsmåltid i en af södra Sveriges städer” (Christianstad) ”afsjöngos följande verser:

”Din möda är lyckad, så ädel som stor.

”Dock — mödorna kunna ej lyckta

”Der kärleken bor

”Lik trädet, som gror

”Vid häcken med grenarna tryckta

”Everdligt af gyllene frukter. Ej natt,

”Ej hvila der finnes för den, som blef satt

”Att älska och verka i kärlek.

”Haf tack för hvar tanke Du ledt oss uppå!

”Haf tack för hvad allt Du oss lärde!

”Ej äro de få,

”De hjertan, som slå,

”Af känsla för lärdomens värde.

”Ditt minne skall troget af oss blifva göndt,

”Den skönaste lycka, Ditt hjerta Dig drömt,

”Vi unna och önska Dig alla.”

(Götheborg. Tidningen Medborgaren d. 2° 1846.)

Rättelser:

Sid.	Rad.	Står	Läs:
7	10	7	5
12	11	Westmanlands	Wermlands

STOCKHOLM,
P. A. Huldborgs Boktryckeri, 1848.

www.books2ebooks.eu